

АНАЛИТИЧНА СПРАВКА

за изготвяне на проект на Годишен доклад за младежта за 2017 г.

Област Добрич

(Институция - наименование, съкращение, община, ЕКАТТЕ и др.)

Справката трябва да съдържа информация по индикаторите, заложи в Националната стратегия за младежта (2010-2020), проследявайки следните параметри:

- Състояние на проследявания индикатор (фактично заснемане на данните съобразно изследвания индикатор, в % или в брой, например: % деца и млади хора отпаднали от училище през 2017 г.; брой заети млади хора; брой безработни млади хора и др.);
- Анализ на състоянието (аналитични данни или аналитичен доклад по съответния индикатор, осъществен от съответната институция през 2017 г.);
- Предприети мерки за решаване на проблемите (представяне на реализирани проекти, инициативи и кампании като се опишат накратко целите и постигнатите резултати (обхванати млади хора, брой обучения, създадени нови продукти и др.).

Разглежданите индикатори в Националната стратегия за младежта (2010-2020) са както следва:

Приоритет I. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора

1. Млади хора, отпадащи от училище;
2. Младежи, завършващи висше образование;
3. Заетост при младите хора;
4. Безработица сред младите хора;
5. Самонаемане и предприемачество;
6. Професионално ориентиране и реализация.

Община Добрич

Аналитичната справка за изпълнение на Общински план за младежта, приет с Решение № 16-18/31.01.2017 г. на Общински съвет град Добрич е изготвена на база приоритети и специфични цели в съответствие със Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2012–2020 година и информация от институции и организации.

Целевата група, анализирана в отчета са подрастващите млади хора на възраст от 15 до 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, национална, етническа, социална и културна принадлежност.

Демографската характеристика на град Добрич не се различава от тази за цялата страна, населението застарява, както в резултат на естествените процеси на раждаемост и смъртност, така и в резултат на миграционните процеси, породени от икономически причини.

• Млади хора, отпадащи от училище

Община град Добрич провежда действия и политики по превенция и ограничаване на отпадането от училище. Проблемът с отпадането на ученици, подлежащи на задължително обучение има социално, икономическо, етнокултурно и образователно измерение.

Корените на това явление се търсят в семейната среда, в липсата на мотивация за учене, в слабия стремеж за реализация в училищна среда. Икономическите, образователни и етнокултурни фактори, които са рискови за отпадане на ученици, оказват силно влияние в квартали с компактно ромско население.

Във връзка с Решение №373/05.07.2017 г. на Министерски съвет за създаване на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителната училищна и предучилищна възраст в гр. Добрич са сформирани три екипа за обхват. В екипите участват представители на Регионалното управление по образование, Община град Добрич, Дирекция „Социално подпомагане“, МВР, училища и др.

Отчитайки актуалността на проблема и влиянието на семейството и средата като рискови фактори, в училищата се работи за намаляване броя на отсъствията, за преждевременното напускане на училище. Очертани са границите на участието и отговорностите на училищната и родителска общност в управлението на училището.

Създадени са условия за равен достъп и получаване на качествено образование.

Изготвена е Процедура по установяване на нарушения по чл.8, ал.1 и ал.2 и чл.37, ал.1, ал.2, ал.3 и ал.4.от Закона за предучилищното и училищното образование.

През изтеклата 2017 г. в Професионална гимназия по аграрно стопанство, застрашени от отпадане са били 18 ученика, от тях са отпаднали 10 ученици. Причините са: социални, семейни и поради заминаване в чужбина.

За останалите е осъществена трайна връзка между родители, учители и ръководство за предотвратяване на отсъствията и успешно приключване на учебната година.

През септември 2017 г. ПГАС кандидатства по проект BG05M20P001-2.004-0004 "Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (ТВОЯТ ЧАС) - фаза 2 по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж". Проектът обхваща 144 ученика и има за цел да ангажира и доразвие професионалната насоченост на учениците.

Считано от 02.10.2017 г. ПГ по ТС „ М. В. Ломоносов“ получи финансиране чрез ЦОИДУЕМ за изпълнение на проект „Заедно можем повече“ по конкурсна процедура 33.16-2017, Приоритет 1 „Реализиране на различни форми на работа, водещи до пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства“. Целева група по проекта са 88 ученици и 128 родители, 13 учители и 10 доброволци. Дейностите са насочени към ученици от смесена етнокултурна среда, ориентирани към активизиране на взаимодействието с родителите, развитие на доброволчеството в училището с цел по - пълно и ефективно обхващане на учениците от малцинствени етнически общности в образователната система и осигуряване на тяхното пълноценно развитие и личностен просперитет.

• **Младежи, завършващи висше образование**

На територията на град Добрич има три висши училища: Колеж – Добрич към Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Висше училище по мениджмънт и Добруджански технологичен колеж – Технически университет – Варна. През 2017 г. **Колеж - Добрич към Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“** завършиха 79 студенти с ОКС „професионален бакалавър. Общият брой на студентите е 375, които се обучават по следните специалности:

- Начална училищна педагогика с чужд език;
- Начална училищна педагогика с информационни технологии;
- Предучилищна педагогика с чужд език;
- Растителна защита;
- Информатика и информационни технологии.

В Колежа се работи по следните проекти:

РД-08-106/06.02.2017 г. „Актуални проблеми в подготовката на студентите за бъдещата им професионална реализация“;

РД-08-06.02.2017г.: „Информационни системи и математически модели – възможност за повишаване качеството на преподаване“;

Проект BG05M20P001-2.002-0001 на МОН „Студенски практики“ – фаза 1.

В Добруджански технологичен колеж през 2017 г. се обучаваха студенти по следните специалности:

- „Земеделска техника и технологии“;
- „Ремонт и експлоатация на транспортна техника“;
- „Ремонт и експлоатация на мехатронни устройства“.

Общият брой студенти е 104, като от тях 39 са под 29 г. Дипломираните студенти през 2017 г. са 30, като 10 от тях са под 29 г.

52 студенти взеха участие в проект BG05M20P001-2.002-0001 „Студенски практики“-Фаза 1, като 12 от тях са под 29 г. възраст.

Висше училище по мениджмънт, гр. Варна предлага през изтеклата година обучение по следните специалности:

- „Маркетинг и мениджмънт“;
- „Бизнес администрация“;
- „Международни финанси и търговия“;
- „Международен бизнес и мениджмънт“;
- „Бизнес информационни системи“;
- „Софтуерни системи и технологии“;
- „Маркетинг и управление на туристическото обслужване“;
- „Гостоприемство и кулинарни изкуства“;
- „МВА“ /Магистър бизнес администрация/;
- Магистърска програма „Международен туризъм“.

Специалностите са с преподаване изцяло на английски език по програма за получаване на двойни дипломи, както и специалности на български език в следните форми на обучение: редовна, задочна, форма адаптирана за работещи, индивидуална.

Обучението във ВУМ позволява на талантливите студенти да се развиват, придобивайки опит в чужбина чрез обучение или стаж по специалността, които се предоставят в престижни университети /над 180/ и компании /над 200/ от ВУМ.

За поредна година по критерий „мобилност на студенти“ висшето училище е класирано на първо място в света от близо 1500 университета, включени в четвъртото издание на рейтинга U-Multirank – рейтинга, финансиран от Европейската комисия.

Студентите на ВУМ от над 50 различни държави се обучават в престижни университети /обмен/ или работят в индустрията, а след като се върнат у нас завършват с две дипломи за бакалавър – българска, британска или от друг водещ европейски университет партньор /Швейцария, Норвегия, Холандия и др./.

МВА програмата на ВУМ е класирана на девето място в Централна и Източна Европа според рейтинга Best-Masters.com, изпреварвайки университетите от Полша, Чехия, Хърватия, Унгария и др. Програмата Магистър бизнес администрация е първата и единствена в България, която позволява завършване с две магистърски дипломи – българска от ВУМ и британска от Cardiff Metropolitan University при обучение изцяло в България. Учебните пътувания във водещи бизнес дестинации са част от ефективните методи за добиване на практически опит по време на обучението в МВА програмата на ВУМ.

Магистърската програма по Международен туризъм на ВУМ е поставена сред първите 20 в света, изпреварвайки водещи университети от САЩ, Великобритания, Италия, Германия, Китай, Малайзия и др. Класацията топ 100 най-добри магистратури в света /best-masters.com/ класира за втора поредна година магистърската специалност по международен туризъм.

През 2017 г. в Добрич бе разкрит **учебен център на Аграрен университет – Пловдив**. Той предлага две магистърски програми по растителна защита. Предлагат се и курсове по специализация, завършилите получават сертификат за преквалификация в съответната дисциплина.

• **Заетост при младите хора**

Младежката безработица е приоритет на политиката по заетостта на национално ниво и в рамките на Европейския съюз. Основна цел на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция на младежта е всеки младеж да бъде обхванат и регистриран в Дирекция „Бюро по труда“, за да получи подкрепа и използва възможности за работа и обучение. През 2017 г. приоритетно бе предлагано обучение и заетост на регистрираните младежи. Направиха се няколко информационни кампании, в т.ч. „Отворени врати“, на които бе отправена покана към тази група да посетят Бюрата по труда, за да се информират за възможностите за заетост, обучение и интеграция. Служителите работят с младежите индивидуално, провеждат консултантски разговори, при които изготвят индивидуален план за действие за всеки. Специфична особеност на групата младежи е, че повечето нямат правилна преценка за своя опит, знания и умения. Ролята на служителя е да ги окуражи, да извлече максимално полезна информация, като подчертае силните им страни и потенциала им за развитие.

Друг проблем за огромния брой безработни младежи е културата на търсене на работа – на първо място те се обръщат към роднини и приятели. По-непопулярно сред младите остава търсенето чрез обяви, работодател или чрез Бюрата по труда, а там възможностите са реални.

За повишаване нивото на заетост на младежите в община Добрич през 2017 г. се работи в следните направления:

- Програми за заетост: Включени са общо 17 лица в програми за заетост, финансирани от Държавния бюджет и 8 в насърчителни мерки за заетост.
- ОП „Развитие на човешките ресурси“: Общ брой включени младежи - 122;
- Първичен пазар: С посредничеството на Бюрото по труда са започнали работа 442 младежи от град Добрич.

През 2017 г. стартира схема „Готови за работа“, финансирана от Европейския социален фонд. Тя е насочена към младежи до 29 годишна възраст, които са извън пазара на труда – неактивни, обезкуражени. Целта е да се мотивират за активно включване в състава на работната сила и устройването им на работа.

За да се поощрят младите хора да се върнат на работа след отпуск по майчинство, стартира нова схема по ОП „Развитие на човешките ресурси“ – Родители в заетост. За назначаване на детегледачи по тази схема кандидатстваха 23 лица, от които бяха одобрени 16.

В ПГ по ТС „М. В. Ломоносов“ бе осигурено стажуване на петима студенти от ШУ „Еп. Константин Преславски“. Училището участва в реализиране на мерки на Агенцията по заетостта в подкрепа на работодатели – наемане на трима младежи до 29 г. по мярка по чл. 41 а ал.4 и чл.36 от ЗНЗ по сключени договори с Дирекция „Бюро по труда“.

На 05.07.2017 г. приключи проект, реализиран от ДЖИ ЕС МАЛМГРЕН ИНТЕРИЪРС ООД в партньорство с ПГ по ТС „М. В. Ломоносов“ благодарение на който в образователната система са върнати – 8 младежи, получили професионална квалификация и започнали работа – 8, насочени за регистрация в Дирекция „Бюро по труда“ – 10, преминали обучение по ключови компоненти – 55 младежи до 29 г.

• **Безработица сред младите хора**

Относителния дял на регистрираните младежи спрямо общия брой безработни лица от Община град Добрич, през 2017 г. е 13.57 % при 12.61 % през 2016 г. и 13.3 % за 2015 г. Към 31.11.2017 г. техният брой е, както следва: до 19 г. - 18 бр., 20 г. – 24 г. – 88 бр., 25 г. – 29 г. – 215 бр. От тях 25 са с основно и по-ниско образование.

За преодоляване на негативните последици от младежката безработица чрез посредничеството на Бюрото по труда са устроени на работа общо 853 лица: по програми за заетост – 27 лица, по мерки за заетост – 10 лица, по схеми на ОП „Развитие на човешките ресурси“ – 180 лица, на първичен пазар – 636 лица.

• **Самонаемане и предприемачество**

Относителния дял на самонаетите сред младите хора у нас е под средния за Европейския съюз. Младите хора се нуждаят от подкрепа, както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес. Предприемаческата култура сред тях е все още неразвита. Пречка се оказва и липсата на стартов капитал, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, непознаване на бизнес средата и др. Факт е, че през 2017 г. само трима младежи са ползвали инструментите на ЗНЗ за стартиране на собствен бизнес, въпреки осъществените 132 консултации в това направление.

Община Добрич посвети на Деня на българската община – 12 октомври участието на младите хора от инициативата „Мениджър за един ден“ на Джуниър Ачийвмънт България. Активните и обществено ангажирани младежи имаха възможността да се запознаят с функциите на местната власт и как тя работи с гражданите. Ученици от СУ „Любен Каравелов“ и Професионална гимназия по туризъм и предприемачество „Райко Цончев“ имаха възможността в рамките на един ден да участват в реалния процес на вземане на решения, свързани със сферата на хуманитарните дейности, икономическото развитие и европейски фондове, устройство на територията, финанси и общинска собственост.

По покана на председателя на Общински съвет град Добрич месечното заседание през ноември бе открито от ученичка - лауреат на множество международни и национални конкурси, която провери кворума в залата, даде ход на заседанието и на гласуванията и обсъжданията по дневния ред.

В СУ „Димитър Талев“ бе отбелязан Деня на ученическото самоуправление – учениците за няколко часа влязоха в ролята на директор, пом.-директор, учител, педагогически съветник, библиотекар, медицинско лице, охрана.

• **Професионално ориентиране и реализация**

През 2017 г. в Бюрото по труда консултации за професионално развитие са получили 1148 младежи от град Добрич. Те се разделят, както следва: до 19 години – 80 лица, от 20 до 24 години – 353 лица, от 25 до 29 години – 715 лица. За същия период обучение са започнали 78 младежи.

През 2017 г. продължи дейността на Центъра за кариерно ориентиране към РУО гр. Добрич. Кариерните консултанти консултираха учениците за вземане на решения при преход от една степен на образование към друга, както и при преминаване към пазара на труда. Сред добрите практики на Центъра са „Професия и кариера“, „Нашата група на 30 години“, „Моето първо интервю за работа“, „Моята мечтана професия“, „Професиите – нужни и полезни“ и др.

С Решение №29-6/19.12.2017 г. на Общински съвет гр. Добрич дейностите по кариерно ориентиране и консултиране ще се осъществяват към ЦПЛР – Ученическо обществено.

През април 2017 г. ученици от XII клас на СУ „Димитър Талев“ се срещнаха с представители на Бюрото по труда за да получат информация за: Професионално ориентиране – предоставяне на информация за избора на професия, квалификация,

допълнителна квалификация или преквалификация, Мотивационно обучение, Обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности, търсени на пазара на труда, Стажантски програми и мерки, насочени към младежи със средно или по-високо образование и с професионална квалификация. Учениците разработиха проекти на тема: „Как да започна малък бизнес“. Възпитаниците на училището посетиха работните места на родителите си за да изучават различни професии.

ПГАС взе участие за поредна година в националните дни на проекта „Учене през целия живот“ от 04-06.10.2017 г. в Русе. Проектът се реализира от МОН и е съфинансиран от Програма „Еразъм“ на Европейския съюз. На организираното изложение на институциите за професионално образование и обучение ПГАС представи колекция на тема: „Даровете на Добруджа“ със съдействието на „Добруджански хляб“ АД и Медена къща „Михови“.

ПГАС спечели проект по НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“ модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“ към МОН. Чрез проекта се закупи трактор за провеждане на обучение на стойност 70 000 лв. Партньор е „БИО“ ООД с. Паскалево, който предоставя съфинансиране - 12 % от стойността на проекта. Съгласно договора фирмата осигурява работни места за провеждане на учебна и производствена практика по професиите: техник на селскостопанска техника, фермер, агроеколог и икономист в X, XI и XII клас.

„БИО“ ООД с. Паскалево осигури наставници на учениците с цел установяване на съответствие между учебните програми за обучение и потребностите на реалната работна среда и увеличаване на професионалните компетенции на учениците и създаване на условия за добра професионална и социална реализация. Тракторът служи за обучение на учениците по кормилна практика.

По инициатива на Училищното настоятелство бе създаден Център за професионално обучение /ЦПО/ при ПГАС. В центъра имат възможност да се обучават лица над 16 години, завършили най-малко десети клас по професиите „Фермер“, специалност „Земеделец“, професия „Техник на селскостопанска техника“, специалност „Механизация на селското стопанство“ и професия „Монтър на автотранспортна техника“, специалност „Автотранспортна техника“.

ПГАС дава възможност за валидиране на знания и умения, придобити чрез неформално и самостоятелно учене по следните специалности:

- Професия „Фермер“, специалност „Земеделец“;
- Професия „Агроеколог“, специалност „Агроекология“;
- Професия „Техник на селскостопанска техника“, специалност „Механизация на селското стопанство“;
- Професия „Икономист“, специалност „Земеделско стопанство“;
- Професия „Монтър на селскостопанска техника“, специалност „Механизация на селското стопанство“.

Достъп до специализирана информация и консултации се осъществява, чрез срещи и презентирание на земеделски фирми и производители в обособения към училището „Център на младите фермери“. В него фирмите презентират хранителни добавки за животни, технологии на силажиране, препарати и торове за листно подхранване и нова земеделска техника. Учениците имат възможност да участват в демонстрации на фирмените продукти в реални условия.

ПГАС поддържа тясна връзка с висшите училища, предлагащи специалности в аграрната сфера, осигурявайки база за провеждане на предварителни кандидатстудентски изпити, презентирание на професии и специалности, по които обучават, както и възможността за последваща реализация.

На 07.06.2017 г. се проведе Информационен ден за образование в град Добрич. Събитието бе организирано от „Интеграл Образователни програми“ ООД. Засегнати бяха темите: Как да изберем специалност в университет, Професии на бъдещето,

Фондове за финансиране таксите за университет, отворени за българските студенти, Ролята на родителя и учителите при кандидатстване в чужбина, Езикови ваканции в България и чужбина за лятото.

Община Добрич популяризира Младежки форум „Стъпка по стъпка“, проведен на 18-19.11.2017 г. във Висше училище по мениджмънт - Варна. Проектът, насочен към ученици от X-XII клас цели да им помогне в избора на професионално направление, да ги запознае какви качества и способности са необходими за професиите, да постави основите на лична комуникация със специалисти в дадена област.

ПГТ „П. К. Яворов“ работи по Проект „Швейцарска подкрепа за въвеждане на принципите на дуалното обучение в българската образователна система“ /ДОМИНО/. Проектът подкрепя реформите в българската система на професионално образование чрез въвеждане на съвременни модели на базата на българските традиции и черпейки опит от Швейцария.

ПГВМ „Проф. д-р Георги Павлов“ е удостоена със „Сертификат за качество“ за цялостно изпълнение на проект по Програма „Еразъм +“, К1, сектор – Професионално образование.

През 2017 г. СУ „Димитър Талев“, СУ „Св. Климент Охридски“ и ПГТП „Райко Цончев“ получиха статут на иновативни. Иновативните процеси ще бъдат с продължителност четири години и ще обхващат всички или част от участниците в образователния процес в училището. За всяка учебна година са ясни етапите на напредък и резултатите, които подлежат на мониторинг. В тях са определени целите и идеите, свързани с личностното, интелектуалното и емоционалното развитие на учениците.

Община Добричка

1. Млади хора, отпадащи от училище-19 бр.- 1,4%;
2. Младежи, завършващи висше образование-10 бр./степен бакалавър/;
3. Заетост при младите хора-99 младежи;
4. Безработица сред младите хора-56 безработни лица;
5. Самонаемане и предприемачество-0 %;
6. Професионално ориентиране и реализация-164 младежи, завършили обучение 4 , постъпили на работа след обучение-2 младежи.

Община Генерал Тошево

Всички младежи в Община Генерал Тошево имат равен достъп до образование. На територията на общината функционира едно средно общообразователно училище - СУ „Н.Й.Вапцаров“, една гимназия - ПГЗ „Т. Рачински“ и пет основни училища – ОУ „Христо Смирненски“ гр.Генерал Тошево, ОУ „Христо Ботев“ с.Кардам, ОУ „Йордан Йовков“ с.Красен, ОУ „Васил Левски“ с.Преселенци и ОУ „Йордан Йовков“ с.Спасово. Продължава тенденцията 1/3 от завършилите средно образование младежи да продължат образованието си във висши учебни заведения. Ежегодно над 30 % процента от випускниците кандидатстват и с високи оценки биват приети в различни университети в страната. За съжаление обаче малка част от тях се завръщат по родния край след дипломиране. Причините за това са различни– липса на избор за наемане по конкретната специалност, липса на алтернатива или по чисто материални съображения. Доходите в Североизточна България, където се намира нашата община, като цяло са в проценти по-ниски от доходите в Южна България. Големите градове започват да се оформят като мегаполиси, поради факта, че родни и чужди инвеститори предпочитат тях за развитие на бизнеса си, а това логично привлича всички младежи в активна работоспособна възраст. Други млади хора пък предпочитат да се реализират на

европейския пазар и стават олицетворение на т.нар. трудова мобилност. Пълноправното членство на България в ЕС осигури и този избор, с който младия човек сам определя сферата и заплащането си.

В Община Генерал Тошево има млади предприемачи, които предпочитат да се реализират чрез намирането на своя ниша в производството и свободно реализиране на продукцията си на българския и европейския пазар.

Политиката на общинското ръководство е пълно съдействие на всички заинтересовани младежи до НП за квалификация и преквалификация и подкрепя компетенциите, получени чрез неформално и самостоятелно учене.

Община Тервел

1. Млади хора, отпадащи от училище;

В община Тервел през учебната 2016/2017 г. се обучават 350 ученици на възраст 15-19 г.

В изпълнение на *Механизъм за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с РМС № 373/ 05.07.2017 г.*, са създадените екипи за обхват в гр. Тервел, с. Нова Камена, с. Орляк, с. Коларци, с. Зърнево, с. Каблешково, с. Безмер. До края на 2017 г. са обходени над **620 адреса** на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. *От всички посетени домове са установени и насочени към образователните институции 1 дете в ДГ с. Безмер, 1 ученик в ОУ Н. Камена, 3 деца в ДГ №2 „Здравец“ гр. Тервел, 5 ученици в СУ „Йордан Йовков“ гр. Тервел.* Останалите деца и младежи са се установили трайно с родителите си на други адреси, най- често в Германия, Испания, Австрия, Турция, Норвегия. Единични са случаите на друг адрес в България.

С решение на Общински съвет Тервел и Заповед на Министъра на образованието и науката ОУ „Д-р Петър Берон“ е преобразувано в обединено.

С решение на Общински съвет Тервел и ПМС ОУ „Отец Паисий“ с. Нова Камена е вписано в регистъра на защитените училища в България.

2. Младежи, завършващи висше образование;

Всяка учебна година около 80% от завършващи двете гимназии продължават образованието си във висши учебни заведения. Предпочитаните специалности са НУП, ПУП, филологически специалности.

3. Заетост при младите хора;

Устроени на работа с посредничеството на ДБТ са 136 лица, като от тях без квалификация- 76, с квалификация- 35, със средно образование – 8 лица, с висше образование- 17. По мерки за заетост са насочени 12 души, по програми за заетост- 2, по проекти на ОП РЧР- 63, на първичен пазар на труда- 59. 44 души са започнали работа без посредничеството на ДБТ. По насърчителни мерки за заетост, национални програми и оперативни програми в структурите на бюджетна издръжка е осигурено обучение и заетост на 38 безработни лица до 29 години. В общинска администрация, кметства, детски градини и училища през 2017 г. работят повече от 25 специалисти със средно и висше образование.

4. Безработица сред младите хора;

През 2017 г. в ДБТ- Тервел регистрираните безработни лица до 29 г. са 212. От тях без квалификация са 141, със средно образование- 70, средно образование с допълнителна квалификация- 46, с висше образование – 25.

5. Самонаемане и предприемачество;

6. Професионално ориентиране и реализация.

На територията на общината работи една професионална гимназия по техника и облекло с 4 специалности. СУ „Йордан Йовков“ с 1 профилирана паралелка, ОБУ „Д-р Петър Берон“ 1 паралелка с професионално образование.

Община Крушари

1. Демографска характеристика

Община Крушари е разположена в Североизточна България и се състои от 19 населени места.

По данни на ГРАО към 15.12.2016г. общият брой на населението по постоянен адрес в Община Крушари е 7424 жители, от които броят лицата на възраст между 15-29г. е 1355 или 18,25 % от общото население на общината. Процентът на младежите на територията на общината е нисък, което като цяло е и резултат от отрицателния естествен прираст на населението на общината и изселване на населението от общината. Негативната икономическа и социална обстановка води до намаляване темповете на растеж, развитие и просперитет.

2. Образователна структура при младите хора и достъп до образование

Изградената мрежа от учебни заведения в община Крушари обхваща всички възрастови групи на задължително обучение. На територията на община Крушари функционират 2 основни училища в с.Лозенец и с.Коритен и 1 средно училище в с.Крушари, в т.ч. 2 са средищни учебни заведения, 1 детска градина в с.Крушари и 3 изнесени групи в селата Телериг, Лозенец и Коритен.

Образователната структура на населението в община Крушари се характеризира с висок дял на нискообразовани хора – завършили начално образование и хора без завършено образование. Най-висок е процентът на млади хора от ромски произход с ниско или без образование. Те не посещават училище, както поради социални причини, така и поради нежеланието си да учат, залегнали традициите и в начина им на живот. Нормален при тях е факта образованието на децата (особено на момичетата) да приключи след завършването на четвърти клас. И тъй като от посещението в училище не се извлича никаква материална полза, родителите обикновено решават да спрат децата си от посещение на учебни занятия. Процесът на рано отпадане от системата на образование, липсата на каквато и да е квалификация генерира бедност в особено големи мащаби.

При младежите от ромски произход нарастват потребностите от развитие на по-задълбочени знания в областта на сексуално и репродуктивно здраве, предпазване от полово предавани болести, превенция на вредните поведенчески фактори.

При младежите от други етнически групи също има такива, при които нежеланието и финансовата невъзможност на родителите им е довела до отпадане на децата от училище, но техният брой не е толкова значим.

4. Заетост на младежта

Осигуряването на заетост на младите хора е условие за предстоящото им трудово и социално реализиране. Важно е да се създават и поддържат условия за подобряване на пригодността и осигуряване на тяхната заетост в условията на пазарна икономика.

Стремежът към независимост и самореализация е доминираща черта сред младите хора в общината ни. За съжаление голяма част от тях са социално и икономически зависими от семействата си и социални помощи от държавата.

Високообразованите млади хора от общината не правят изключение от общата за страната тенденция да търсят реализация в големите градове на България.

След завършване на своето образование младите хора се включват на пазара на труда, като в повечето случаи нямат трудов опит по придобитата специалност.

Често им липсват необходимата информация и контакти за устройване на работа.

По данни на ДБТ Добрич, от информацията предоставена през месец октомври 2017г. регистрираните безработни младежи до 29 г. са разпределени в следните групи:

- Средногодишен брой на безработните лица до 29г. – 60 – 13,7% от всички регистрирани безработни;
- Безработни с висше образование – 4 – 0,9%;
- Безработни със средно образование – 130 – 29,8%;
- Безработни с основно образование – 123 – 28,2%;
- Безработни с начално или по-ниско образование – 179 – 41,1%

Въпреки че представените данни са за 2016г., поради липса на по-актуални, реалната ситуация към днешна дата е аналогична на изнесената статистика с малки отклонения.

Не е налична информация за броя на младежите, които не учат, не работят и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“. През 2017г. „Авангард персонал консултинг“ ООД реализира проект на територията на общините Добрич и Крушари, насочена точно към групата на неактивните лица – неучещи, неработещи, нерегистрирани в ДБТ. Издирването и обещанието на такива младежи се оказва изключително трудна задача, въпреки осигурената последваща заетост за тях.

Община Крушари търси възможности за справяне с младежка безработица, чрез създаване на работни места чрез осигуряване на временната заетост по оперативни програми и програми. Достъпът до услугите за квалификация и преквалификация в Общината се осъществява главно чрез Бюрото по труда.

Община Шабла

Безработица сред младите хора - 13,8% от всички регистрирани безработни

Община Каварна

1. Млади хора, отпадащи от училище – през 2017 г. няма отпаднали ученици
2. Младежи, завършващи висше образование – не е налична информация
3. Заетост при младите хора – 101 младежи – 2017 г.
4. Безработица сред младите хора – 56 младежи към 31.12.2017 г.
5. Самонаемане и предприемачество – не е налично
6. Професионално ориентиране и реализация – анкети сред деца и родители за професионални предпочитания при изготвяне на план – приема на учебните заведения в Община Каварна.

Община Балчик

1. Млади хора, отпадащи от училище за 2017 г. отпаднали 14 – заминали в чужбина.
2. Младежи, завършващи висше образование - няма информация.
3. Заетост при младите хора – 152 младежи на възраст до 29 години, в т. ч. 3 по програма „Старт в кариерата“, 45 – по проект „Активни“
4. Безработица сред младите хора - регистрирани в бюро по труда – 75 младежи на възраст до 29 г., от които 44 мъже и 31 жени, в това число 8 без образование, 2 – с начално образование, 11 – с основно, 45 – със средно и 9 с висше образование.
5. Самонаемане и предприемачество – няма информация.
6. Професионално ориентиране и реализация – община Балчик реализира проект „Активни“, по който са ориентрани професионално 80 младежи, 60 младежи са обучени и 45 младежи са назначени на работа.

Приоритет II. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

7. Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора.

Община Добрич

• Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора

Един от приоритетите в общинската политика за работа с младите хора и през 2017 г. бе превръщане на културните институти в обществено-информационни и образователни центрове за пълно, качествено и бързо задоволяване на информационните, културните и образователни потребности на младите хора.

Обществените библиотеки, читалищата и музеите - Регионална библиотека „Дора Габе“, Регионален исторически музей - Добрич, Художествена галерия - Добрич, Народно читалище „Йордан Йовков-1870 г.“, Народно читалище „Пробуда-1939 г.“, Народно читалище „Романо дром-2002 г.“, Народно читалище „Мевляна-2012“ и Народно читалище „Български искрици-2017“, работиха за:

- Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора в града;

- Осигуряване на достъп до разнообразни услуги за личностно и професионално развитие на младите хора в града и съдействие за релевантно неформално обучение;

- Достъп до информация за превенция на рискови практики и здравословен начин на живот;

- Подпомагане социалното включване на младежи в неравностойно положение, информираност относно политиките за социално включване, социална и професионална интеграция;

- Достъп до информация относно възможностите на младежкото участие, за кампании, инициативи и програми, за възможностите и ползите от доброволчеството;

- Организиране и провеждане прояви, стимулиращи развитието на таланта, творческите умения и културното изразяване на младежите;

- Насърчаване на межкултурния диалог и културното разнообразие, достъп до информация за възможности за участие в международни инициативи, срещи и други прояви.

През 2017 г. на територията на гр. Добрич информационни услуги получиха 6250 млади хора, като Регионална библиотека „Дора Габе“ предостави информационни услуги на нови 452 потребители на възраст от 15 до 29, регистрира 45219 посещения на потребители над 14 години, 8435 посещения в Информационния център на библиотеката и извърши 12457 справочно-библиографски и информационни услуги, предоставени все по-често по електронен път.

Демографската криза и все по-голямото навлизане на информационните и комуникационни технологии в българското общество, увеличаването на достъпа до Интернет във все повече домакинства, които разполагат с персонален компютър /вкл. преносим или джобен/, са сред причините за спада на регистрираните ползватели на библиотечни услуги на възраст от 14-28 години. Но за сметка на това, към 30 ноември 2017 г. са увеличени справочно-библиографските и информационни услуги, предоставяни все по-често по електронен път. Отчита се увеличение на посещенията в Центъра за информация и справочно-библиографско обслужване, което е показател за необходимостта от информационни центрове в обществените библиотеки и предоставяне на компютъризирани работни места, свободен достъп до интернет.

Центърът за информация и справочно-библиографско обслужване при Регионална библиотека „Дора Габе“ предоставя 13 компютъра за потребители. Младите хора се подпомагат в търсене на информация, включително и по програми и

мерки за заетост и обучение. Центърът предоставя услугата Информационно гише на предприемача, актуална и систематизирана информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора, оказва консултантска помощ. Развива образователна и обучителна дейност - групово и индивидуално. Предоставя информация за свободни работни места в областта, страната и чужбина, информация и насочване към регистрирани фирми - посредници за намиране на работа в България и в чужбина, към квалификационни обучения, за възможности за летни бригади за младежи в чужбина. Извършват се консултации за търсене на работа, изготвяне на документи за кандидатстване, комуникация с работодател и явяване на интервю, провеждане на уеб интервю, подпомагане подаването на обява в Интернет за търсене на работа, за кандидатстване за свободни работни места в чужбина, обслужване чрез европейския портал за професионална мобилност EURES. В подкрепа на формалното образование всяка календарна година Регионална библиотека „Дора Габе“ съдейства на младите хора от града, които се подготвят да кандидатстват във висшите учебни заведения, като им предоставя полезна информация, за да направят най-добрия избор на бъдещата си професия. Библиотеката се стреми да обогатява фондовете си с разнообразна справочна, учебно-помощна и художествена литература на различни езици, съобразно читателските потребности и търсения. Предоставят се и търсени заглавия чрез между библиотечно книгозаемане, като преобладават доставките по електронен път. Библиотеката предоставя през месеците септември - декември 2017 г. безплатна правна информация за гражданите. Новата услуга се реализира благодарение на сътрудничеството на библиотеката с Правната клиника към Юридическия факултет на УНСС и Фондация Глобални библиотеки – България, и с финансовата подкрепа на Посолството на САЩ в България.

На уебсайта си <http://www.libdobrich.bg/> Регионална библиотека „Дора Габе“ поддържа рубрика „Полезно за вас“ с четири подрубрики е-образование, е-заетост, е-култура, е-здраве, с над 100 бързи връзки с полезна уеб информация. Най-голямата обществена библиотека в Добричка област предлага на потребителите възможност, чрез сайта ѝ да получат бърза и актуална информация по различни теми. Целта на библиотечните специалисти е да съдействат за повишаване на информираността на населението в по-отдалечените и изолирани райони относно възможностите за заетост, здравеопазване, образование и култура. Предлаганата информация се актуализира регулярно за подобряване на информираността на гражданите. На своя уеб сайт библиотеката поддържа и рубрика „Дигитална библиотека“ с подрубрика „Местна история“ за свободен достъп до краеведски документи – пълнотекстово разкрити книги, статии и художествени произведения, в полза на гражданите, които се интересуват от историята на Добруджа. От месец октомври 2017 г. Регионална библиотека „Дора Габе“ е с действащ домейн на кирилица библиотека-добрич.бг.

И през 2017 г. обществените библиотеки в града се включиха в международни и национални кампании и разработиха свои програми за стимулиране на навиците за четене при младите хора, за ограмотяване, формиране на информационна грамотност сред младежта, стимулиране на креативността и таланта им - Маратон на четенето, Национална библиотечна седмица, Нощ на литературата, Забавното лятно четене, Нощ на книгите за Хари Потър, Бисерче вълшебно, Стихове от и за парка, Читател на годината и др.

Повишава се насърчаването и подпомагането на развитието на младите хора в областта на изкуството и науката чрез улесняване на достъпа до нови технологии. Използването на интерактивна дъска в Регионална библиотека „Дора Габе“ подпомага осъществяването на различни форми – презентации, състезания, викторини, информационни уроци, обучения.

Създадени са условия за подкрепа и реализиране на различни младежки кампании и младежки инициативи. В различните информационни кампании /в поголемия си дял са общински/ са обхванати над 750 млади хора. Непрекъснато се

увеличава делът на беседите и проявите, свързани със запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност, и като граждани на Република България и на Европейския съюз. Организирант се различна кампании за утвърждаването на здравословен начин на живот – по въпросите на сексуалното и репродуктивно здраве, превенция на рисково поведение, особено сред ромското население, осигуряване подкрепа за преодоляване на риска от социално изключване чрез различни форми – творчески ателиета и работилници, библиотерапия и др.

Всички услуги за гражданите, както и културно-образователните дейности, които библиотеките, музеите и читалищата в Добрич организират, биват популяризираны непрекъснато – чрез средствата за масово осведомяване на местно и национално ниво, уебсайтовете, фейсбук страниците, пресконференции, уебинари, информационни листовки, афиши, библиотечни форуми. Културните институти се стремят да запазват и разширяват кръга на своите партньори, които съдействат за успешната реализация на планираните дейности, и да разширяват диапазона на услугите, предназначени за младите хора от град Добрич и областта.

В Народно читалище „Романо дром – 2002“, благодарение на изградените клубове „Здравни и социални проблеми“, Младежки клуб и Женски клуб, са осъществени следните информационни кампании:

- „Превенция на ХИВ/СПИН, туберкулоза и други полово предавани болести“ - 2 обучения с участието на 40 младежи на възраст от 15 до 29 години;
- „Вредата от наркотиците“-2 групови учебителни лекции с участието на 50 деца и младежи от 12 до 18 г;
- „Превенция на ранните бракове“- 2 обучения с участието на 32 младежи на възраст от 14 до 18 г.;
- „Отговорно родителство“- 16 информационно-учебителни сесии -участвали 50 млади семейства;
- Обучения на младежки лидери – 2 бр., 28 обучени младежи;
- Обучение по защита на правата на човека, правата на детето, дискриминацията, равнопоставеността между половете, трудовите права на младите хора – 2 бр., 38 обучени младежи.

През 2017 г. /януари – април/ ОМЦ „Захари Стоянов“ работи по Проект BG06-102 „Младежки център Добрич – Вашето утре“, финансиран по Програма „Деца и младежи в риск“, Компонент 1 „Младежи в риск“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Община гр. Добрич. Основният фокус на дейностите на центъра е насочен към младите хора за тяхното личностно израстване и приобщаването им към ценностите на обществото. Центърът реализира ключови дейности и добри практики с участието на млади хора, младежки организации, асоциации и структури. Етиката на Центъра, програмата и философията на работа са основани на ценностите на Съвета на Европа: Зачитане на правата на човека; Демокрация; Върховенство на закона. Повечето образователни дейности и работни практики, заложи в програмата на Центъра, отговарят на профила на неформалното образование, като активно се използват обучението в човешки права, междукултурен обмен и социално включване.

За отчетния период са предоставени информационни услуги на 2010 младежи. Най-често е търсена информация за: дейностите на младежки център, осмисляне на свободното време, портали и уеб сайтове с различна тематика, професионална и трудова реализация, възможности за продължаване на образованието в страната и чужбина, стипендиантски програми, магистърски програми, дистанционно обучение, платени стажове, доброволчество, младежки обмени, кампании, конкурси и др. Информационните услуги се предоставят чрез индивидуални и групови срещи, чрез сайтовете на ОМЦ „Захари Стоянов“ и „Младежки център Добрич – Вашето утре“ и чрез фейсбук страницата, където непрекъснато се публикува актуална информация, свързана както с дейностите, така и новини и съобщения, които вълнуват младите хора.

Информация се предоставя на място в Центъра, по училища, младежки територии, клубове и места, където младите хора се събират.

Проведени са 30 неформални обучения и срещи дискусии, в които участие взеха 581 младежи на възраст между 15 и 29 години. Младежите повишиха своята информираност по въпроси, свързани с проявите на агресия и насилие в обществото, за човешките права, задължения и отговорности, безопасността в интернет, за превенция на рисково сексуално поведение и злоупотребата с наркотични вещества, трудова реализация и други теми, определени от самите тях.

Младите хора имаха възможност на територията на ОМЦ „Захари Стоянов“ да се срещат, да обсъждат актуални теми, да изясняват и изразяват своите убеждения, ценности и идеи, да демонстрират възможности. Младежите дебатираха в безопасна рамка, базирана на достойнството на всяко човешко същество, свободата на мисълта и словото, зачитане на чуждото мнение.

През изминалата година бяха проведени пет международни и национални информационни кампании и две общински кампании: „Език без омраза“ – кампания на Съвета на Европа, „12 Август – международен ден на младежта“, „1 декември – Световен ден за борба със СПИН“, „10 декември – Международен ден на човешките права“.

На 13-14.03.2017 г. в ОМЦ „Захари Стоянов“ се проведе Кандидатстудентска борса, организирана от Община град Добрич и Сдружение „Кандидатстудентска борса“. Зрелостниците получиха информация за условията, реда и сроковете за кандидатстване, класиране и записване във висши учебни заведения у нас. Младежите имаха възможност да получат кандидатстудентски справочници и информационни материали за 20 университета, участници в борсата.

На 20.04.2017 г. в Добрич се проведе Панорама на средните училища. Със свои щандове се представиха шест професионални, пет средни, две профилирани и две частни училища, както и спортното училище. По време на изложението беше предоставена актуална информация за условията и сроковете за кандидатстване, класиране и записване на учениците за учебната 2017/2018 година. В рамките на панорамата се проведе и среща с бизнеса, в която взеха участие представители на Дирекция „Бюро по труда“, ТПП, Регионален съюз на производителите и сладкарите, Асоциация на зърнопроизводителите, Областна колегия на Български ветеринарен съюз и Българска хотелиерска и ресторантьорска асоциация.

• **Свободно време**

Младите хора разполагат със свободно време, което прекарват според личните си интереси и предпочитания. Тревожност предизвиква фактът, че все повече млади хора прекарват свободното си време в интернет пространството, което замества нормалното общуване. Този вид почивка определено не е положителен фактор за здравословното им състояние.

Културните институти в град Добрич играят важна роля по отношение на предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора. Културният календар на Община град Добрич за 2017 г. предлага разнообразни прояви, насочени към тази целева група, като концерти, литературни салони, спектакли, експозиции, аудитории, комплексни културни програми, интерактивни състезания и викторини, образователни програми, конкурси и кампании.

Свободното време освен за отдых, може да бъде използвано пълноценно за разширяване общата култура, за попълване пропуските в знанията, за подобряване здравето и физическата дееспособност, за разширяване на социалните контакти и увеличаване кръга от хора за общуване. Има много подрастващи, ученици и младежи, които умеят да оползотворяват свободното си време по най-добрия и рационален

начин. Именно те израстват и се превръщат в хора с необходимите знания и умения за успешна реализация в личния и професионален живот.

Голяма част от младите хора на Добрич се включват в културния живот на Община град Добрич както със свои самостоятелни прояви и инициативи, така и с участието си във всички празнични културни програми и събития. Културните събития с участието на млади хора са не само възможност за културно изразяване и изява на таланта, но и форма за неформално общуване.

Община град Добрич, подпомагайки институционално и финансово развитието на дейността на Детски хор „Маестро Захари Медникаров“, Общински младежки център „Захари Стоянов“, НЧ „Йордан Йовков-1870 г.“, НЧ „Романо дром-2002 г.“ и НЧ „Пробуда – 1939 г.“, НЧ „Мевляна-2012 г.“, НЧ „Български искрици – 2017“, Арт център „Палитра“, ПФТС „Добруджа“, МШ „Доминанта“, МК „Катлин“ и др., съдейства за съществуването на различни форми – студии, школи, курсове, клубове, формации и др. в сферата на изкуството, в които младите хора се обучават и развиват своите таланти, дарби и умения. Община град Добрич подпомага изявите им на наши и международни сцени и форуми и подкрепя както техните инициативи, така и идеите и проявите на училищата в Добрич. В края на 2017 г. в гр. Добрич се учреди едно ново читалище – НЧ „Добрич – 2017“, чиято дейност ще бъде насочена основно към младите хора в Добрич.

Община град Добрич реализира различни събития, които целят да подкрепят таланта и насърчат развитието на творческите заложби на младите хора на Добрич.

За първи път през 2017 г. се осъществи иницирианият от Община Добрич и Драматичен театър „Йордан Йовков“ конкурс рецитал „За да я има България“, в който се включиха деца и млади хора от шест общини от област Добрич.

С Решение №19-11/25.04.2017 г. на Общински съвет град Добрич бе приета Общинска програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби през 2017 г. Община град Добрич подпомогна финансово еднократно ученици, класирани на престижни места в състезания и конкурси в областта на науката, културата и спорта.

Ежегодно /периодично/ в града се провеждат:

- Международен младежки музикален конкурс „Надежди, таланти, майстори“;
- Международен хоров фестивал „Маестро Захари Медникаров“;
- Международен фестивал на мажоретния танц „Златен помпон“;
- Международен фестивал „Фолклор без граници“;
- Седмица на камерната музика с международно участие;
- Национална среща на млади балетни изпълнители „Анастас Петров“;
- Фестивал на талантите;
- Национален средношколски конкурс за поезия „Възкресения“;
- Областен конкурс за руска песен, поезия и танц;
- Дни на руската култура в Добрич;
- Цикъл концерти „Музиката – ваятел на детската душа“;
- Цикъл „Дарования“;
- Джаз и поп-рок концертите, които Община град Добрич осъществява в

рамките на културния си календар, в това число и празничните концерти на 24 май – Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост, на 25 септември – Ден на град Добрич, празници от празнично-обредния календар – Сирни Заговезни, Лазаровден, Цветница, Великден, Гергьовден, Еньовден, Архангелова Задушница;

- Автокино;
- Фестивал на екстремни спортове – Extreme Connection IV – Revolution;
- Флашмобове;
- Зумба маратони;
- Европейската инициатива „Нощ в музея“;
- Европейска инициатива „Нощ на литературата“ – литературно четене на текстове на европейски автори с активно участие на млади хора;

- Годишни продукции на ученици на Музикална школа „Доминанта“, Музикална къща „Катлин“;

- Мюзикъли на Детски музикален театър „Дея“;

Непрекъснато се засилва и връзката „Култура – училище“ чрез:

- Сътрудничество между образователните и културните институти при реализиране на различни проекти. За първи път бе реализиран проектът „Кралят на музикалните инструменти“ на Сдружение „Училищно настоятелство – СУ „П. Р. Славейков“;

- Реализиране на комплексните дългосрочни образователни програми:

- Образователни програми на РИМ – Добрич: „Късчета памет за Добруджа“, „Спомени край огнището“, „Природата на моя роден край“, „Археология на Добруджа“, „Добруджанецът – европейец“, „Вяра и магия“, Клуб „Стар албум“, Творчески клуб „Йордан Йовков“/ „Дора Габе“;

Образователни програми за български и чуждестранни младежи: „Тайните на древните майстори“, „Работа за мир“, „Древната култура на Добруджа“;

- Образователни програми на Художествена галерия – Добрич, обединени около проекта „Работилница за въображение“; „Годишнини и традиции“, „Зелена програма“, „История на изкуството“, „Слово и образ“, „Българският принос в световното културно наследство“ с презентации;

- Образователни концерти на Български камерен оркестър – Добрич, Духов оркестър – Добрич;

- Реализиране на спектакли пред младежка публика от Драматичен театър „Йордан Йовков“ и Държавен куклен театър „Дора Габе“.

За приятно оползотворяване на свободното време на младите хора и насърчаване на таланта им, Регионална библиотека „Дора Габе“, Регионален исторически музей – Добрич, Художествена галерия – Добрич, Драматичен театър „Йордан Йовков“, Държавен куклен театър „Дора Габе“, Народно читалище „Йордан Йовков-1870“, Народно читалище „Пробуда-1939“, Народно читалище „Романо дром-2002“, Народно читалище „Мевляна-2012“, Народно читалище „Български искрици-2017“ организират премиери, изложби, конкурси, концерти, викторини, литературни състезания, извънучебни часове по проекти, срещи-разговори, прожекции, спектакли.

ОМЦ „Захари Стоянов“ реализира редица събития с активната подкрепа на Община гр. Добрич на международно, национално, регионално и общинско ниво:

- XXVI Европейски младежки поп-рок конкурс „Сарандев“- Добрич 2017;

- XII Национален конкурс за рисунка – дигитална живопис и графика „Моята България“ – Добрич 2017;

- V Национален преглед на клубовете за народни танци „Събрали ми се, надиграли в Добруджа“ – Добрич 2017;

- XIV Общински конкурс за карикатура „Смешното в училище в карикатури“ 2017;

- I Областен конкурс за есе „Децата с увреждания сред нас“ в партньорство с Фондация „Лумос“, България;

- През 2017г. се проведеха 158 събития - 20 концерта, 33 радиопредавания, 26 изложби, 13 инициативи, 4 обмена, 15 срещи дискусии и други, в които се включиха над 8138 младежи на възраст 15 – 29 г. Инициативите се проведеха в ОМЦ „Захари Стоянов“ и на територията на гр. Добрич.

Проведените концерти се инициираха от младите хора и за младите хора, като отговориха на потребностите им за изява. Част от концертите имаха тематична насоченост и се проведеха в партньорство с други институции.

Младите хора взеха участие в 45 общински, национални и международни конкурси в различни сфери на изкуството – музикално, танцово, театрално и изобразително изкуство, дигитална живопис, шахматни и бридж турнири, национални конкурси по авио и кораб моделизъм и др.

Младежите от Клуб „Театър“ инициираха и реализираха спектакъл „After party” по своя авторска постановка. Клуб „Журналистика“ реализира 33 радиопредавания, които се излъчиха по радио „Добруджа” в програмата „Тийнейджър”. Чрез тях се отправиха позитивни послания до младите хора. Темите бяха разнообразни: „12 август – Международен ден на младежта”, „Деня на Народните будители или Хелоуин“, „Позитивното мислене и как то влияе върху нашия живот”, „1 декември – световен ден за борба със СПИН“, „10 декември – Международен ден на човешките права“, „За музиката като начин на живот”, „Толерантност към различните” и др. През отчетния период се проведе тематични уъркшопове: „Комикс“ в партньорство с Регионална библиотека „Любен Каравелов“ гр. Русе, „Храните днес“, „Хелоуин“ и др., с участието на 175 млади хора.

Младите хора активно се включиха в обществения живот на града, участвайки в организираните еко акции от ОМЦ „Захари Стоянов“: Национална кампания „Да изчистим България заедно“ на btv Media Group – btv, еко акции за облагородяване и залесяване и др.

През 2017 г. ОМЦ „Захари Стоянов“ проведе и дейности, насърчаващи двигателната активност на младите хора – Зумба танци и приятелски волейболни срещи.

Екипът на Центъра насърчи, съдейства и спомогна за реализирането на редица благотворителни инициативи по идея и в помощ на различни млади хора.

През този период ОМЦ „Захари Стоянов“ стана част от младежките центрове, кандидатстващи за Знак за качество на Съвета на Европа, като през 2018 г. се очаква посещение от експертна комисия, съставена от членове на Европейски управителен комитет по въпросите за младежта, Консултативен съвет по въпросите за младежта, Младежкия департамент на Съвета на Европа и избрани консултанти.

През месец декември 2017 г. ОМЦ „Захари Стоянов“ бе избран за председател на Национална мрежа на младежките центрове, създадена по Програма „Деца и младежи в риск“, Компонент 1 „Младежи в риск“. В резултат от реализираните дейности младите хора откриха своите таланти и развиха своите умения, проявиха активна гражданска позиция през призмата на изкуството. Създаде се стимулираща среда за свободно общуване, обмяна на опит и знания. Това спомогна за развиване на уменията и потенциала на младежите, запознаването им с нови хора и създаването на приятелства. Младежите развиха уменията си за работят в екип, проявявайки търпение, упоритост и дисциплина.

Община Добричка

Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора-открити информационни центрове в 30 читалищни библиотеки.

Община Генерал Тошево

Община Генерал Тошево публично подпомага и предлага на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора.

Подобри се достъпа на младите хора до интернет и електронно съдържание в обществените библиотеки чрез свободния достъп до интернет по програма „Глобални библиотеки”.

Чрез изградени по различни трансгранични проекти информационни центрове се предоставя разнообразна информация и консултация на младите жители на общината.

Община Генерал Тошево публично подпомага и предлага на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора.

Подобри се достъпа на младите хора до интернет и електронно съдържание в обществените библиотеки чрез свободния достъп до интернет по програма „Глобални библиотеки”.

Чрез изградени по различни трансгранични проекти информационни центрове се предоставя разнообразна информация и консултация на младите жители на общината.

Община Тервел

На територията на община Тервел няма изграден младежки консултативно-информационен център. Общината съдейства на всички организации и фирми, които изразяват желание за промотиране на дейността и услугите си сред младите хора. През 2017 г. МКИЦ Добрич организира на територията на общината кампании, за които нямаме подробна информация.

Община Крушари

Достъп до информация

Все по-висок е процентът на младите хора, които ежедневно ползват интернет услуги, включително и в селата, а това е един от съвременните начини да получаване на информация.

Макар че информационните технологии навлизат сериозно в бита и в работата ни, достъпът до информация на младите хора е различен. Нерядко причината за това се крие в незнанието как да се търси полезна информация. В две от населените места в общината – с.Крушари и с.Телериг в читалищата се осигурява безплатен достъп до интернет, но компютрите и интернет се ползват повече с развлекателна цел.

Община Каварна

Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора – Община Каварна се стреми чрез различни институции да предоставя широк кръг услуги за младежи.

Община Балчик

1. Разширяване на обхвата и повишаване на качеството и достъпността на услугите в подкрепа на развитието на младите хора – по проект „Активни“ са обучени 60 младежи за достъп до услуги.

Приоритет III.

8. Млади хора, практикуващи спортни дейности;

9. Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот.

Община Добрич

- **Млади хора, практикуващи спортни дейности**

Младите хора спортуват в град Добрич благодарение на изградените и функциониращи спортни клубове, секции, школи и форми. Регистрираните спортни клубове на територията на Община град Добрич са 36. Младите хора имат възможността да спортуват активно и професионално следните видове спорт: хандбал, волейбол, баскетбол, лека атлетика, футбол, карате, бокс, вдигане на тежести, колоездене, художествена гимнастика, ориентирание, бридж, шахмат, тенис на маса, културизъм, конен спорт, плуване, пожаро-приложен спорт и др.

Освен удовлетворението от постигнатите изключително добри резултати на регионални и национални първенства, спортът развива в подрастващите и младите хора редица ценни лични качества, необходими за успешната реализация в професионалния им и личен живот.

В град Добрич се намира и единственото в областта Спортно училище „Г. Ст. Раковски”. В него се обучават 178 ученици от 5 до 12 клас, разпределени в 10 вида спорт. През календарната 2017 г. те завоюваха общо 148 медала от международни и държавни първенства, международни и държавни турнири в следните спортове: бокс, борба, вдигане на тежести, колоездене, лека атлетика, хандбал и художествена гимнастика.

Върхови постижения на възпитаниците на училището от състезания са:

Международни състезания:

- Бронзов медал на Олимпийски игри за хора с увреден слух по борба свободен стил;

Държавни първенства и Купа „България”:

- Бокс – 4 златни, 3 сребърни и 6 бронзови медала;
- Борба свободен стил – 2 златни, 5 сребърни и 5 бронзови медала;
- Вдигане на тежести – 4 златни, 2 сребърни и 1 бронзов медал;
- Колоездене – 2 сребърни медала, II място на писта – италианско преследване за юноши старша възраст отборно;
- Лека атлетика – 1 сребърен и 2 бронзови медала;
- Хандбал – II място на Държавно първенство за мъже и III място на Държавно първенство за младежи.

Международни и държавни турнири:

- Борба свободен стил – 3 златни, 6 сребърни и 5 бронзови медала;
- Вдигане на тежести – 2 златни и 4 бронзови медала;
- Лека атлетика – 2 сребърни и 3 бронзови медала;
- Колоездене – 2 сребърни и 3 бронзови медала;
- Художествена гимнастика – 45 златни, 7 сребърни, 14 бронзови медала и 4 сребърни купи – „Многобой” на отделните уреди и ДП „Б” категория – ансамбъл.

Община град Добрич ежегодно организира и общинския етап на Ученически те игри, които са вписани в Националния спортен календар на МОН. Игрите се провеждат съгласно Правилата за организиране и провеждане на Ученически игри за учебната 2016/2017 г. Община град Добрич финансира тези игри със сумата от 9 877 лв.

В общински етап на Ученическите игри, организиран съвместно със Сдружение „Училищен спорт, туризъм и младежки дейности – Добруджа”, се включиха 20 училища, 133 отбора, 1294 ученици. Състезателите премериха сили по следните осем вида спорт: баскетбол, волейбол, хандбал, футбол, лека атлетика, бадминтон, тенис на маса, шахмат.

За втора поредна година се проведе връчване на награди за успешно класиране в общинския етап на Ученически игри през 2016/2017г. в присъствието на директори на училища и учители по физическо възпитание и спорт, пряко ангажирани с участието на учениците в спортните състезания. Град Добрич бе домакин на финалните състезания на Ученическите игри по тенис на маса за VIII – X клас за

момчета и момчета, хандбал за V-VII клас момчета и волейбол XI –XII клас юноши, проведени в периода май-юни 2017 г.

Безспорен успех е класирането на трето място на волейболния отбор на ЕГ „Гео Милев“ във Финалните състезания на Ученически игри за 2016/2017 г.

Община град Добрич и ОП „Спортни имоти“ организираха на 17.05.2017 г. отбелязването на Световния ден на предизвикателството. За целта бе определен маршрут в СК „Простор“, достъпен за всички независимо от пол и възраст. Проявата бе посветена на 17 май – Ден на българския спорт. С участието на над 500 деца, младежи, родители, учители, треньори инициативата се превърна в истински спортен празник.

Европейският ден на спорта в училище -29.09.2017 г. бе отбелязан чрез провеждане на спортни прояви - бягане на дълго разстояние, състезателни игри, футбол, бадминтон, фитнес, колоездене, дърпане на въже в ОУ „П.Волов“, ЧПГТП „Райко Цончев“ и ПГ по МС „М. В. Ломоносов“.

В ежегодният турнир „Лекоатлетите на Добруджа“ се включиха ученици от ОУ „Хан Аспарух“, ОУ „Н. Й. Вапцаров“, Обединено училище „Йордан Йовков“, ЕГ „Гео Милев“, ПМГ „Иван Вазов“, ФСГ „Васил Левски“, СУ „Любен Каравелов“, СУ „Димитър Талев“, СУ „Св.Климент Охридски“, СУ „П.Р. Славейков“, СУ „Г. Ст. Раковски“. Турнирът се проведе на 29.09.2017 г.

В СУ „Любен Каравелов“ в модулно обучение и секции по футбол, волейбол и тенис на маса са обхванати 294 ученици от VIII –XII клас.

В ЕГ „Гео Милев“ има спортни клубове по волейбол, баскетбол, футбол, лека атлетика, тенис на маса, където се включват около 15% от учениците.

• **Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот**

Дейностите на РЗИ по „Профилактика на болестите и промоция на здравето“ се реализират на базата на Националната здравна стратегия „По-добро здраве за по-добро бъдеще на България“ с основна стратегическа цел: Промоция на здраве и профилактика на болестите.

Основните приоритетни цели са:

- Ограничаване разпространението и профилактика на основните рискови фактори, свързани с начина на живот;
- Ограничаване, намаляване и ликвидиране вредното въздействие на факторите на средата върху здравето;
- Ограничаване разпространението и профилактика на хроничните неинфекциозни болести;
- Профилактика на инфекциозните заболявания с регионално и национално значение – туберкулоза, СПИН, СПИ;
- Ограничаване рисковите фактори, свързани с храненето, които могат да доведат до възникване на хранителен дефицит и ХНБ;
- Изграждане на капацитет на локално ниво за развитие на дейности, укрепващи здравето;
- Здравно-образователна дейност относно основните поведенчески рискови фактори за ХНБ сред подрастващото поколение и рискови групи от населението.

Една от приоритетните целеви групи в здравно-образователните инициативи и кампании на РЗИ – Добрич са учениците и младите хора в Община Добрич, като през 2017 г. към тях са насочени и реализирани следните дейности:

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г.

Компонент – тютюнопушене

С цел подобряване здравето на младите хора чрез намаляване заболяемостта и смъртността от заболявания, свързани с тютюнопушенето, през отчетния период са проведени следните мероприятия:

- в училищата на гр. Добрич са проведени общо 24 лекции и обучения и са обхванати 534 ученици по темите: „Митове и факти за тютюнопушенето”, „Превенция на тютюнопушенето”.

Световният ден без тютюнопушене – 31 май 2017 г. премина под мотото: „Тютюнът - заплаха за развитието“. Във връзка с това е проведена кампания с реализирана една масова проява със 180 участници на територията на град Добрич, включваща:

- Скринингова кампания за измерване на въглеродния монооксид в издишания въздух и количеството на карбоксиемоглобин в кръвта на 82 пасивни и активни пушачи с апарат /Smoker lyzer/ - шест изнесени консултативни кабинета;

- Интерактивни обучения - демонстрация на пушещ макет и дебат по филма „Невидимият“ са проведени с ученици от СУ „Климент Охридски“;

- Предоставени са информационни материали на Регионална библиотека „Дора Габе“ за разпространение сред ползвателите на библиотеката.

Кампанията за отбелязване на Международният ден без тютюнопушене – 16.11.2017 г. премина под мотото „Пушенето и ти“. В проведената масова проява взеха участие 206 ученици. Кампанията включи:

- Скрининг за измерване на въглеродния монооксид в издишания въздух и количеството на карбоксиемоглобин в кръвта на 100 пасивни и активни пушачи, с апарат (Smoker lyzer) - седем изнесени Консултативни кабинета на територията на гр. Добрич;

- Обучения на тема: „Митове и факти за тютюнопушенето. Упражняване на умения за критично мислене и повишаване на вниманието към рисковия фактор тютюнопушене” - с ученици от ФСГ „Васил Левски“;

- Дискусии на тема: „Пушенето и ти” и демонстрация на пушещ робот с ученици от СУ „Димитър Талев“.

По повод Световния и Международен ден без тютюнопушене са проведени две организационно-методични срещи с медицински специалисти от училищата в град Добрич, по отношение работата им в тази област с подрастващи. Изготвени са информационни бюлетини, които са популяризирани чрез медиите.

Съвместно с Община Добрич са издадени здравно-образователни материали във връзка с превенция на тютюнопушенето – „Защо животните не пушат ?“ /1000 бр./ и „Оцвети и помисли“ /300 бр./.

В изнесен Консултативен кабинет за отказ от тютюнопушене през 2017 г. са консултирани и е направено измерване с апарат Smoker lyzer на 182 младежи от гр. Добрич.

Компонент – злоупотреба с алкохол

С цел запознаване с влиянието и последиците от употребата на алкохол и оценяване на индивидуалната нагласа върху решението за употреба на алкохол, както и повишаване информираността на учениците относно факторите, оказващи влияние върху ефекта от алкохола, през отчетния период в училищата на гр. Добрич са проведени 37 лекции и обучения с 535 ученици.

Компонент – хранене

През отчетния период проведените от РЗИ – Добрич обучения и лекции/беседи са сред други възрастови групи от населението на община Добрич.

Предоставени са 240 бр. здравно - образователни материали с препоръки за здравословно хранене на различни възрастови групи от населението /деца от 3 до 6 год., ученици от 7 до 18 год. и лица от 18 до 65 г./ на медицинските специалисти от гр.

Добрич, както и във връзка с проведена от 2 до 7 април кампания „Бъди здрав!“ на Община град Добрич.

По повод отбелязване на Световната седмица на кърменето, на 1 август 2017 г. в РЗИ - Добрич бе проведена среща-разговор между настоящи и бъдещи майки, като мултимедийна презентация по темата е изнесена от представител на Алианс на българските акушерки и водещ на Училище за бъдещи родители към клуб ”Усмивки” в гр. Добрич. Акцентирано е върху подкрепа на кърменето и като психо-емоционално изживяване, споделяно от опита на настоящите майки. На 02.08.2017 г. е реализирана неформална среща между настоящи и бъдещи майки, като на присъстващите са раздадени 150 бр. здравно-образователни материали;

Издадени са 4 бр. информационни бюлетини, разпространени чрез местни медии във връзка с отбелязване на:

- 7 април - Световен ден на здравето;
- 19 май - Европейския ден за борба със затлъстяването;
- 1-7 август - Световна седмица на кърменето;
- 16 октомври - Световен ден на прехраната.

Компонент – физическа активност

Начинът на живот, свързан с ниска физическа активност, се асоциира с редица болестни състояния: сърдечно-съдови заболявания, хипертония, затлъстяване, захарен диабет тип 2, остеопороза и други.

По повод на 10.05.2017 г. – Световен ден на двигателната активност и 20.10. 2017 г. - Световен ден за борба с остеопорозата и профилактика на йоддефицитните заболявания са издадени 2 информационни бюлетина, които са разпространени в местни медийни и електронни издания.

Националната програма за профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ 2016–2020 г.

Дейностите за подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве са насочени предимно към младите хора, като е акцентирано на следните теми: „Контрацепция”, „Превенция на ХИВ/СПИН” и „Превенция на сексуално предавани инфекции”. През 2017 г. в училищата на гр. Добрич са проведени 32 лекции и обучения, с обхванати 649 ученици.

По повод 14-ти февруари – Денят на влюбените и Националната АНТИСПИН кампания са проведени следните дейности:

- През месец февруари са организирани лекции, обучения и викторини в училищата на тема: „Превенция на ХИВ/СПИН и СПИ”, „Превенция на рисков сексуално поведение”. Всяко училище отбеляза 14 февруари с разнообразни форми и прояви по избор на учениците – изработка на рисунки, колажи, пана, „Валентинки” с оригинални послания, подреждане на табла с материали за СПИН.

-За периода 09-15.02.2017 г. в гр. Добрич са проведени 2 общоградски масови прояви с 265 участници. Проведен е Конкурс за най-оригинално любовно послание. Предоставени са 460 бр. презервативи и 100 бр. брошури.

Във връзка с реализиране на дейностите по повод на 21.05.2017 г. – Международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН под мотото „ЗАЕДНО ДА СПРЕМ СПИН“, в училищата са проведени обучения на тема: „Превенция на ХИВ/СПИН”.

На 29.11.2017 г. в РЗИ-Добрич е проведена организационно-методична дейност с медицинските специалисти от „Детско и училищно здравеопазване“ в град Добрич, на която са раздадени 600 броя здравно-образователни материали и 1000 бр. презервативи.

Във връзка с реализиране на дейностите по повод Националната АНТИСПИН кампания за 01.12.2017 г. – Световен ден за борба срещу СПИН, на територията на град Добрич са проведени три масови прояви с 320 участника.

През м. декември са проведени лекции и обучения на тема „Превенция на ХИВ/СПИН“ в училищата и са раздадени здравно-образователни материали и презервативи.

Изготвени са три информационни бюлетини, които са популяризирани чрез медиите.

Дейностите за подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве са насочени предимно към млади хора като е акцентирано на следните теми: „Пубертет“, „Полово възпитание“, „Контрацепция“. През 2017 г. са проведени 13 лекции и обучения с 282 ученика.

Дейности за превенция употребата на психоактивни вещества

Чрез дейностите по превенция сред подрастващите се цели намаляване на рисковите форми на поведение, които са свързани с употребата на наркотици, като се акцентира върху разпространението на информация за наркотичните вещества, въздействието им върху физическото и психическо здраве и генериране на алтернативи на употребата на наркотични вещества. През 2017 г. от РЗИ – Добрич са проведени 21 лекции и обучения в училищата на теми: „Превенция на употреба и злоупотреба с наркотични вещества“, „Психоактивни вещества – основни понятия“ и „Рискови поведения при употреба на психоактивни вещества“ с обхванати 449 ученици.

През 2017 г. с цел повишаване нивото на информираност на младите хора за водене на здравословен начин на живот, Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център по наркотични вещества към Община град Добрич, реализира следните програми, насочени към ученици:

- Програма „Превенция на употребата на наркотици в училищата VIII – XI клас“. Програмата се изпълнява от 2008 г. с основна цел - учениците да усвоят умения за здравословен начин на живот, да избягват рисково поведение и овладяване на социално адаптивно поведение. Целевата група на програмата са ученици от VIII-XI клас от шест училища. Методиката включва 36 урочни часа за всеки клас на година.

- През месец октомври 2017 г. се проведе една среща с училищното ръководство на СУ „Любен Каравелов“ и на пет родителски срещи бе представена дейността на Превантивно-информационен център и горепосочената програма, раздадени са информационни материали.

- Превантивно-информационен център активно работи по изпълнението на стратегическата задача - намаляване на предлагането. Продължи активното и ползотворно сътрудничество със служителите на Първо РПУ на МВР град Добрич. При провеждане на съвместна кампания, бяха осигурени диагностични реактиви на стойност 2200 лева за наличие на употреба на наркотични вещества у водачите на моторни превозни средства.

- На 18.11.2017 г. в Община град Добрич се проведе видеолектория на филма „Умирай лесно“ втора част по повод Международния ден на жертвите от пътно транспортни произшествия. Участваха 300 ученици от ПГТОЛП, СУ „Св.св. Кирил и Методий“, ФСГ „В.Левски“ и СУ „Климент Охридски“

- Дългосрочна програма „Карате училище“. Програмата се изпълнява от 2007 г. с цел правилно осмисляне на свободното време на учениците. Целева група са 20 ученици от различни училища на територията на град Добрич. Учениците тренират по осем астрономически часа на месец в продължение на девет месеца всяка година.

- На 26 - 27 май 2017 г. се проведе семинар на тема: „Нашата цел е вашето бъдеще“. Организатори на форума бяха СК „Самурай“ и Общински съвет по наркотични вещества. Целта на семинара бе превенция срещу насилието, усвояване на техники за самоотбрана, изграждане на умения по лична самозащита на ученици и

жени. Лектори бяха един от най-известните инструктори по джу джицу, международен инструктор по бразилско джу джицу и преподавател в академията на МВР.

- Дългосрочна програма „Тенис училище”. Превантивната програма се изпълнява от 2006 г. с цел неутрализиране отрицателното влияние на улицата. Целева група са 12 ученици от 5 училища на територията на гр. Добрич. Учениците тренират по 8 астрономически часа на месец в продължение на девет месеца всяка година.

През 2017 г. учениците от „Тенис училище“ взеха активно участие в регионалните и национални състезания.

Психично здраве

През отчетния период на територията на гр. Добрич са реализирани здравно-образователни дейности сред подрастващи и млади хора по промоция на психично здраве и обучение в комуникационни умения за предотвратяване на насилието и агресивното поведение.

Проведени са три обучения с участието на 60 ученици на тема: „Себепознание. Ценностна система” и „Умения за общуване – вербални и невербални”.

Инициативи, мероприятия и събития, реализирани с младите хора на Община град Добрич през 2017 г., по приоритет Здравословен начин на живот

През отчетния период приключи работата на ПГВМ „Проф. д-р Г.Павлов“ по проект на Програма „Еразъм+“, на тема: „Здравословен начин на живот“. Той се реализира в рамките на две години и в него участваха училища от Англия, Полша, Румъния и Франция. Партньорството имаше за цел включване на учениците в дейности, свързани с осигуряване на знания и придобиване на умения за здравословен начин на живот, за поддържане на добра физическа форма. Участниците се включиха в обучителни семинари в различни области като околна среда, хранене, спорт, превенция и безопасност. Крайни продукти от проекта са: Онлайн въпросници за оценка на хранителните и двигателните навици на учениците, мини-речник с изрази за здравословен живот, уъркшопове по оказване на първа помощ, безопасност на храните, екологична култура, практикуване на пешеходен туризъм и занимания на открито, видеоконференции, готварска книга със здравословни рецепти. В Добрич участниците се включиха в дискусии, игри, екологични и спортни занимания – „Фестивал на здравословното хранене“, спортни празници в Центъра за защита на природата и животните и местността „Дъбовете“, както и в други инициативи, свързани с активна двигателна култура и здравословен начин на живот.

На 04.12.2017 г. в ОМЦ „Захари Стоянов“ се проведе инициатива, посветена на здравословния начин на живот и превенция на заболяванията, свързани с грешките, които ежедневно допускаме заради вредни навици или недостатъчна информираност. Срещата бе организирана от Лайънс клуб – Добрич, Община град Добрич и СУ „Димитър Талев“ с участието на директора на CaliVita International за България. Слушателите бяха провокирани да се замислят над невидимите за всеки от нас опасности при нездравословния начин на живот, на който сме подложени.

В СУ „Димитър Талев” в часовете по психология младежите разработиха проекти, свързани с превенция на зависимости. Изнесоха открити занятия.

Формирани бяха клубове по проект „Твоят час“ за здравословно хранене, дейности на открито, туризъм.

Изготвиха се европейски здравни карти на всички ученици, завършващи 12 клас.

В резултат на тези дейности се повиши информираността, както и придобитите умения и знания за здравословен начин на живот.

С цел превенция, повишаване на информираността и придобиване на знания и умения за здравословен начин на живот у младите хора, от медицинското лице в СУ „Любен Каравелов“ и специалисти от РЗИ – Добрич, се проведеха беседи и лектории на тема:

- „Травми на стави и кости“ – обхванати 126 ученици;
- „Първа помощ при кръвоизливи“ – обхванати 71 ученици;
- „Първа помощ при рани“ – обхванати 71 ученици;
- „Половопредавани инфекции“ – обхванати 123 ученици;
- „Здравословно хранене“ – обхванати 43 ученици.

СУ „Св. Климент Охридски“ работи по училищна програма за здравно образование съвместно с РЗИ, както и с МВР по превенция на наркоманиите.

С цел подобряване здравето на младите хора чрез намаляване на заболяемостта, както и с цел повишаване на информираността и придобиване на навици за здравословен начин на живот, в СУ „П. Р. Славейков“ са проведени лекции, беседи, дискусии и обучения, съобразно възрастта на учениците по следните теми:

- Компонент - Психоактивни вещества: „Пушенето на наргиле – факти и последици за здравето“, „Тютюнопушене и здраве“, „Алкохолът – митове и факти“, „Алкохолът, цигарите и наркотиците – вредни за здравето на човека“, „Предпазване от употреба и злоупотреба с психоактивни вещества“, „Избирам себе си“;

- Компонент –Хранене: „Нашата храна“, „Колко е важна закуската и какво се случва при липсата ѝ?“, „Видове храни и влиянието им върху нашето здраве“, „Хранене и здраве“, „Кои храни са здравословни?“;

- Компонент – Физическа активност: Ежедневието на съвременните деца се характеризира с ниска физическа активност и неговите неблагоприятни последици за здравето им. Физическата активност не означава единствено упражняване на различни видове спорт. Това са всички видове физическа дейност – пешеходство, танци и др. В училище са проведени разяснителни кампании, свързани с влиянието на физическата активност върху човешкото тяло, както и с влиянието ѝ върху намаляването на нивото на стреса. С участието на медицинските лица в училище са проведени срещи с учениците, по време на които е акцентирано върху факта, че редовните физически упражнения допринасят не само за поддържане на нормално телесно тегло, но също така и за предпазване от редица заболявания, както и за подобряване на физическото и психическо здраве.

- Компонент – Повишаване на сексуалната култура: в училище активно действа постоянна училищна комисия по здравно образование, в чиято дейност са заложили и проведени мероприятия, свързани със сексуалната култура на подрастващите. Във връзка с превенцията и контрола на ХИВ и сексуално предаваните инфекции е проведено обучение с представител на РЗИ – Добрич. По повод първи декември – Световния ден за борба със СПИН в училище са раздадени презервативи, изработени са табла, проведени са разговори и беседи.

В часовете на класа в ЕГ „Гео Милев“ са разгледани темите: тютюнопушене, алкохол, наркотици, СПИН и контрацепция, съвместно с медицинските специалисти и лектори от РЗИ. В училището функционират клубове по здравословно хранене и здравословен начин на живот по Проект „Твоят час.“

Община Добричка

Млади хора, практикуващи спортни дейности-9 спортни клуба, 100 младежи;

Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот-3 здравни медиатори.

Община Генерал Тошево

Младите хора, населяващи територията на Община Генерал Тошево са изключително активни и дейни, водят здравословен и балансиран начин на живот. На територията на община Генерал Тошево действат 9 спортни клуба, които развиват

активна спортна дейност и получават финансиране от общината за всяка календарна година. В тези клубове са обхванати около 50 % от активните младежи на територията на общината, като по-висок е процента на младите спортуващи хора в общинския център. В Генерал Тошево функционират две открити спортни площадки със свободен и безплатен достъп – за баскетбол и футбол. Организирант се много и различни спортни прояви, финансирани от общинския бюджет. Ежегодно се провеждат и финансират Ученическите игри, в които взимат участие всички ученици от училищата на територията на Община Генерал Тошево.

Вследствие на широката медийна реклама и изискванията на ЕС, нормативната уредба и интернет, младежите традиционно организират кампании и културни прояви, посветени на борбата с алкохола, тютюнопушенето и психотропните вещества, различни жизненоважни въпроси на здравето и здравословния начин на живот и всякаква информация за превенция на рискови практики и здравословен начин на живот. Изготвят се и мултимедийни презентации, събеседвания, дискусии, срещи с представители на различни организации – РЗИ, АБХ, БМЧК и други.

Община Тервел

Млади хора, практикуващи спортни дейности;

В община Тервел съществуват 5 спортни клуба, които развиват колективни и индивидуални спортове като лека атлетика, футбол, волейбол. Традиционни за календара за младежки и спортни дейности на общината са Междуучилищен футболен турнир, Волейболен турнир, Крос „Златна есен“, Крос „Хан Тервел“. В рамките на общинската ваканционна програма „Наше лято“ традиционно се провежда състезание „Стрийтбол“, Велопоход до историческа или природна местност. От 2014 г. се провежда и волейболен турнир, а през 2015 г. и турнир по тенис на маса. Обхванатите младежи са 450. В двете гимназии в Тервел, както и в ОУ „В. Друмев“ с. Орляк са оборудвани зали за фитнес. В рамките на проект „Твоят час“ са сформирани 5 клуба по спорт.

Община Крушари

Здравословен начин на живот на младите хора

Съществуващата система на здравно образование не води в достатъчна степен до формирането на умения за справяне с житейските проблеми и до промяна на поведението за здравословен начин на живот на младите хора.

Здравните нужди в общината се покриват от четири регистрирани лекарски практики.

В учебните и детските заведения на територията на общината има изградени 3 (три) здравни кабинета, както следва:

1. Здравен кабинет, обслужващ СУ ”Христо Смирненски” – с.Крушари;
2. Здравен кабинет, обслужващ ДГ с.Крушари;
3. Здравен кабинет, обслужващ ДГ Крушари с изнесена група с. Лозенец.

В годишните планове за работа на здравните кабинети към училищата и детските заведения са включени теми, свързани с превенцията на психични и физични заболявания, също така тренинги и образователни игри на здравна тематика.

За благосъстоянието и здравословната среда на младежите, родителите имат решаваща роля и следователно трябва да се вземат допълнителни мерки, с които да ги подкрепят. Макар като цяло здравословното състояние на младежите в общината да е задоволително, някои аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве.

През м.септември 2016 г. стартира проект „Подкрепено детско развитие“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Проектът цели подкрепа за децата от 0 до 7 годишна възраст до здравна грижа и дейности по превенция на заболяванията, формиране и развитие на родителски умения и родителски капацитет сред уязвимите рискови групи, повишаване училищната готовност на децата от социално слаби семейства със специален фокус върху децата с увреждания. Проектът продължава своето действие до 30.11.2018г. Проектът предоставя услуги за деца от 0 до 7 години и техните родители, като чрез реализираните дейности по превенция на детското и майчиното здраве, са обхванати всички непълнолетни родители от община Крушари. Подобна мащабна като целева група интервенция се постига за пръв път от много години насам. Родителите ежеседмично са консултирани от педиатър и психолог относно превенция на детското здраве и отговорното родителство. Проведените в рамките на проекта стоматологични прегледи сред децата посещаващи занятия в детските градини установиха, че 80% от посещаващи занятия имат сериозни проблеми в това отношение. Този факт налага предприемането на адекватни мерки при преминаването на детето в последващ етап от обучение и развитие, тъй като пряко касае както неговото здраве, така и последващата ангажираност на държавата при ползване на стоматологична помощ.

Община Шабла

Млади хора, практикуващи спортни дейности - 100

Община Каварна

Млади хора, практикуващи спортни дейности – повишава се броят на младежите, занимаващи се със спорт. Основната част от младежите практикуват спортни дейности любителски за обща физическа култура, както и такива, които се занимават с цел постигане на спортни резултати.

Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот – чрез множество инициативи и кампании /беседи, лекции, кръгли маси, конкурси и др./ младите хора повишават знанията и уменията си за водене на здравословен начин на живот.

Община Балчик

Млади хора, практикуващи спортни дейности - близо 500 младежи постоянно практикуват спортни дейности, в това число 110 ФК „Черноморец“ Балчик, 53 БК „Черноморец“, 68 клуб лека атлетика, 36 морски клуб, 18 шах и тенис на маса и др.

Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот - проведени 2 лектории в Балчик за здравословен начин на живот, 3 кампании за противодействие на зависимости, 1 масов крос, 1 концерт, 7 беседи в училище.

Приоритет IV. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

10. Целенасочени мерки за социално подпомагане и социално включване на младите хора на възраст от 18 до 25 години;

11. Социални услуги в общността (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск;

12. Развитие на социалните услуги за млади хора в специализираните институции, насочени към подготовка за извеждането и интегрирането им в общността.

Община Добрич

- **Целенасочени мерки за социално включване на младите хора в риск на възраст от 18 до 25 години**

Предприетите мерки за социално включване на младежите са свързани с консултиране и насочване за ползване на социални услуги на територията на град Добрич, с цел осигуряване на здравни, образователни и рехабилитационни грижи. Стимулира се ангажираността на младежите. Специалистите създават организация на свободното им време и извършват обучение за развиване на умения за водене на самостоятелен начин на живот.

Социална помощ се отпуска след обстойна преценка относно доходи, имущество, трудова заетост, семейно и здравословно състояние. Тя се получава до момент, в който нуждаещото се лице не започне само да задоволява своите жизнено потребности. Този тип помощ от държавата има личен характер. Младежите, които отговарят на условията, заложи в нормативния акт, получават социални помощи /цели, еднократни и месечни/. Целта е, те да се подпомогнат при воденето на самостоятелен и независим начин на живот. През 2017 г. около 10 % от подпомаганите лица със социални помощи са млади хора на възраст от 18 до 25 години.

- **Социални услуги в общността /включително от типа подкрепа, придружаване, менторство/, подходящи за млади хора на възраст от 15 до 29 години в риск, особено за интегрирането им с мерките за закрила на детето**

Предлаганите социални услуги в общността за деца и младежи на територията на град Добрич са: Преходно жилище, Защитено жилище, Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/, Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Център за обществена подкрепа /ЦОП/, Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания /ЦНСТДМУ/ и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания. Услугите целят ограничаването на социалната изолация, в която се намират младежите и предоставяне на грижа за младежи в риск в среда, заместваща семейната, като се създават условия за цялостно обслужване и задоволяване на основните жизнено потребности през деня. Процесът на социалната интеграция е стъпаловиден и съобразен с конкретните нужди на потребителите, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно, професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.

През 2017 г. директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – Добрич е издал 34 заповеди за ползване на социални услуги в общността от млади хора на възраст от 18 до 25 години.

- **Развитие на социалните услуги за млади хора в специализираните институции към подготовка за извеждането и интегрирането им в общността**

В гр. Добрич е развита мрежата от социални услуги, които обхващат целева група - 18-25 г., активно е и междуинституционалното сътрудничество. Социалните услуги са , както следва:

- Преходно жилище – 8 младежи с увреждания;
- Защитено жилище – 14 места;
- Дневен център за пълнолетни с увреждания -2 броя – общ капацитет 70 места;
- Център за социална рехабилитация и интеграция – 45 места;
- 4 ЦНСТ за деца и младежи с увреждания – 56 места;

- 3 ЦНСТ за деца и младежи без увреждания – 45 места;
- Общностен център за деца и семейства.

Фондация „Св. Николай Чудотворец“ работи за достойния и независим живот на лица с интелектуални затруднения и техните семейства. Организацията получи безвъзмездно общинско жилище, което е превърнато в дом за четири момичета с интелектуални затруднения, които са първите в България със свалено запрещение. След сваляне на запрещенията те работят и живеят сами с известна подкрепа.

Денят на белия бастун бе отбелязан в Община град Добрич с участието на представители на ЦСРИ –Добрич, Хобис клуб и ученици от СУ „Д. Талев“. Община град Добрич изготви информационна брошура за това какво трябва да знаем, когато сме с хора без или с нарушено зрение. Ученици от горепосоченото училище раздадоха брошурите на граждани.

Под мотото „Виждам те“ и тази година талевци отбелязаха 3 декември – Международен ден на хората с увреждания. В рамките на седмичната информационна кампания, проведена от 27.11-01.12.2017 г. специалистите от Екип за подкрепа и личностно развитие в училището организираха работни срещи с представители на различни институции и организации, работещи с лица със специални потребности. Целта бе да се пробуди гражданската отговорност на ученици, учители и възрастни към нуждите и трудностите на хората с увреждания, както и придобиване на знания за това как можем да бъдем полезни, виждайки не увреждането, а потенциала на човека. Участници в събитията бяха: брайлов специалист от ЦСРИ – Добрич, председателите на Фондация „Св. Николай Чудотворец“, Съюза на глухите и СНЦ „Хобис клуб“. Изработени са брошури, проведен е конкурс за рисунка „Аз съм толерантен към хората със специални потребности“.

Община Добричка

Социални услуги в общността (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск-личен асистент-1 бр., домашен помощник-1 бр., доставка на топла храна за лица в неравностойно положение.

Община Генерал Тошево

Във всички населени места на територията на Общината има достъп до различни социални услуги, развивани и реализирани със средства на общинския бюджет и по различни оперативни програми. Активно се работи отново чрез кандидатстване и реализиране на проекти на ЕС за социална и професионална интеграция на хората в неравностойно положение – провеждат се разяснителни кампании, включване в различни програми за заетост, социално включване и предоставяне на консултативни услуги в специално изградени консултативни центрове в град Генерал Тошево и с. Василево. По реализирания от общината Проект за социално включване различни специалисти по график обслужваха централите и предоставяха консултации и подкрепа на семейства в неравностойно положение относно политиките и мерките за социално и образователно включване.

Община Тервел

От месец декември 2015г. по Национална програма“Активиране на неактивни лица“ в общинска администрация е назначен младежки медиатор, който ще работи с младежи на възраст от 15 до 29 години /отпаднали от образователната система, не регистрирани в Д“БТ“ и др./

На територията на община Тервел няма изградени СИ за социални услуги.

Община Крушари

В общината е налице висока безработица, доходите са много по-малки в сравнение със средните доходи в големите населени места, а от там и жизненият стандарт на младите хора е сравнително нисък. Много от младежите нямат личен доход, получават социални помощи и/или са издържани от родителите и роднини.

Община Каварна

Целенасочени мерки за социално подпомагане и социално включване на младите хора на възраст от 18 до 25 години – предоставяне на възможности от Община Каварна за социално включване на младежите в обществения живот.

Социални услуги в общността (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск – инициатива „Връстници обучават връстници” на МКБППМН.

Развитие на социалните услуги за млади хора в специализираните институции, насочени към подготовка за извеждането и интегрирането им в общността – не е налична информация.

Община Балчик

Целенасочени мерки за социално подпомагане и социално включване на младите хора на възраст от 18 до 25 години - на всички младежи се предоставя възможност за социално включване; 12 младежи са включени в програма „Топъл обяд“; над 300 младежи участват в постоянни любителски колективи в читалищата, многобройна е младежката аудитория на културните събития в Балчик и селата.

Социални услуги в общността (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск - ЦОП Балчик с капацитет 40 души работи активно с младежи и млади семейства; ЦНСТДМБУ са напуснали 2 младежи след навършване на възраст 18 г.

Развитие на социалните услуги за млади хора в специализираните институции, насочени към подготовка за извеждането и интегрирането им в общността - няма

Приоритет V. Развитие на младежко доброволчество

13. Българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество;

14. Увеличаване броя на доброволците в България.

Община Добрич

• **Българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество; Увеличаване броя на доброволците в България**

Български младежки Червен кръст /БМЧК/ Добрич е организация, която от години се утвърди като подходяща алтернатива за обществена изява на младите хора. За своята хуманна дейност сред децата и младите хора многократно е получавала признание и висока оценка на национално и международно равнище. Младежката организация е партньор на държавата при изпълнение на Националната програма за действие срещу сексуалната експлоатация на деца с търговска цел, за предотвратяване

и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите, за защита на правата на децата на улицата.

Доброволчеството в БМЧК/БЧК е дейност, която се мотивира от свободната воля и желание на личността и цели да облагодетелства уязвимите хора и техните общности, в съответствие с фундаменталните принципи на Червения кръст/Червения полумесец.

Целта на политиката за развитие на доброволчеството сред младите хора е да се осигури подходяща обстановка за доброволческа дейност в Организацията и да се създаде подходяща обществена среда за развитието му.

Участие в доброволчески дейности:

– Обучаване по общи знания със специализирани модули, представящи хуманитарните ценности и фундаменталните принципи на Международното червенокръстно движение и международно хуманитарно право сред децата и младите хора.

– Повишаване качеството и разширяване обхвата на обученията по първа помощ /първа долекарска помощ, първа психологична помощ и психосоциална подкрепа/ сред младите хора и стимулиране практическата реализация на усвоените познания в различни форми на младежка самодейност.

– Разширяване на дейности, адекватни на социалните проблеми на младите хора /борбата с агресията и насилието, дискриминацията, стигмата и др./, както и на такива, свързани с възприемане и утвърждаване на хуманитарните ценности и принципи /в т.ч. и солидарност между поколенията/.

– Обогаляване дейността в областта на здравната просвета и здравословния начин на живот, както и превенция на рисковите фактори /борба с ХИВ/СПИН, зависимостите, трафика, насилието, тежките форми на детски труд и др./

Информираност за ползите от доброволчеството

– Популяризиране на програмите и дейностите на БМЧК/БЧК и на стъпките за приемане на доброволци в организацията;

– Адекватна и целенасочена политика по доброволчество, техники по привличане на доброволци, планиране на ангажиментите на доброволците;

– Провеждане на базови и специализирани обучения и предоставяне на възможности на доброволците за участие в програми, съобразени с техните умения, интереси и потребности;

– Продължаване сътрудничеството с местните електронни и печатни медии;

– Връзки с обществеността.

В началото на м. септември 2017 г. се проведе Лятна академия за доброволци в СОК „Камчия“, в която участваха доброволци от Червен кръст/ Червен полумесец от десет страни. В академията се включиха двама доброволци от БМЧК гр. Добрич., които се обучиха по модули: „Превенция на зависимости“ и „Промоция на хуманитарните дейности“.

За 2017 г. са регистрирани 97 младежи и девойки – доброволци към БМЧК.

През отчетния период проект на Младежката организация към ОС на БЧК Добрич бе сред одобрените от Фонд за подпомагане и оптимизиране на дейността на БМЧК „Мисли глобално, действай локално.“ Проектът е свързан с подпомагане на дейностите, свързани с изграждане и укрепване на Младежките аварийни екипи/МАЕ/. Целта на проекта е привличане на млади хора от 18 до 35 годишна възраст, които след обучение по оказване на първа помощ се включват в състава на МАЕ Добрич и участват в хуманитарната кауза.

Инициативи, мероприятия и събития, реализирани от младите хора на Община град Добрич през 2017 г. по приоритет Младежко доброволчество

Ученици от СУ „Св. Климент Охридски“, СУ „Г. Ст. Раковски“ и ЧПП

„Леонардо да Винчи“ почистиха и ремонтираха пространството около трите училища. Включиха се в съвместната кампания „Wake Your Body“ на Coca-Cola и Сдружение „BG Бъди активен“ за откриване на проект МЯСТОТО - Ябълката, в която участваха стотици граждани. Идеята на проекта е включване на гражданите в процеса на сътворяване на атрактивни публични места. Идеята обедини млади таланти от града, които трансформираха пространството и създадоха креативна среда, подходяща за почивка, творчество и активно движение.

Приоритет на СУ „Димитър Талев“ е формирането на пълноценни личности с активно гражданство като цяло. Учениците активно се включват в дейностите на Младежкия червен кръст:

- Обществена кампания за набиране на хранителни продукти под наслов „Да помогнем заедно на хората от третата възраст“;

- Обучение на ученици от начален етап от доброволци от БМЧК при СУ „Димитър Талев“;

- Отбелязване на Международния ден на доброволството /5 октомври/ с множество разнообразни и атрактивни инициативи. Десетокласничка, доброволец към фондация „Ръка за помощ“ и председател на Училищния ученически съвет, проведе беседа с ученици за мисията на доброволците. Доброволци от осми и десети клас на БМЧК към СУ „Димитър Талев“ изнесоха презентация пред ученици от прогимназиален етап „Бъди модерен – храни се здравословно!“;

- Посещение на Дома за стари хора по случай Първа пролет.

Учениците от ПГАС активно се включват в кампаниите по набиране на средства и продукти за подпомагане на възрастните хора. Учениците посетиха Дома за стари хора Добрич, като изнесоха рецитал за българските традиции и ги окичиха с мартеници.

По инициатива на фондация „Инициатива в действие“ в училището се събират пластмасови капачки за да се подпомогне закупуването на уреди за Центровете за настаняване от семеен тип за деца „лишени от родителски грижи.

Община Добричка

Увеличаване броя на доброволците в България-290 младежи от 45 населени места.

Община Генерал Тошево

В Община Генерал Тошево към настоящия момент няма представители в младежкото доброволчество, но активно се работи в тази насока – организират се разяснителни срещи на представители на младежи от населените места с чужди доброволци, участници в кампанията и се информират работодателите на територията на общината за възможностите за наемат персонал, придобил умения в доброволството.

Община Тервел

През 2017 г. по програма КД1 Мобилност на младежи на Европейската доброволческа служба в Тервел са работили 4 доброволци, издадени са 4 сертификата.

Доброволци в младежкото БЧК – 14 от община Тервел.

Община Крушари

Развитие на младежко доброволчество и гражданска активност.

В община Крушари доброволството сред младите хора не е популярно, както и желанието за сдружаване и създаване на младежки организации. На територията на Община Крушари няма регистрирани младежки организации. Младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, интернет клубове, интернет форуми и чатове.

Община Шабла

Българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество - Скаутски клуб „Ястреб” -15.

Община Каварна

Българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество - не е налична информация.

Увеличаване броя на доброволците в България – увеличава се броят на младите хора, които се включват в различни доброволчески инициативи на Община Каварна в сферата на спорта, културата, социалните дейност и др.

Община Балчик

Българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество – няма информация.

Увеличаване броя на доброволците в България - 2 доброволчески инициативи са организирани от общински ученически парламент за събиране на дрехи и книги, 1 доброволческа акция на ОУ „Антим I“ за подпомагане на детско отделение в МБАЛ Балчик, участие на млади хора в дарителски акции за закупуване на роял в Балчик и за подпомагане на лечението на двама болни младежи.

Приоритет VI. Повишаване на гражданската активност

15. Участие на младите хора при решаване на младежките проблеми;
16. Избирателна активност на младите хора в национални, местни и европейски избори.

Община Добрич

- **Участие на младите хора при решаване на младежките проблеми**

Формирането на активна гражданска позиция сред подрастващите и младите хора стои на дневен ред пред всяко едно общество. Целта е да се развият мислещи, можещи и успели млади хора, които имат ресурси сами да се справят и да решават възникналите пред тях житейски проблеми, задачи и предизвикателства.

В по-голяма част от общинските училища на град Добрич има сформирани и действащи Ученически съвети. Чрез тях активно работи ученическото самоуправление, предлагащо и реализиращо идеите на учениците за подобряване на ученическия живот. Класовите съвети са в основата на ученическото самоуправление.

Основна цел на училищата е да образуват, възпитават и социализират младите хора. Сред приоритетите са формиране на активна гражданска позиция и социална култура у учениците, която включва знания за демократичните ценности и институции

в съвременното общество, механизмите и процедурите във всяка демократична общност, както и овладяване на умения за тяхното прилагане. Представителите на класовите съвети, подкрепяни от доброволци, организират културни прояви, благотворителни концерти, насочени към съученици в неравностойно положение, подпомагат учителите в подготовка на инициативи в различни области.

Инициативи, мероприятия и събития, реализирани с младите хора на Община град Добрич през 2017 г. по приоритет Повишаване на гражданската активност

На 16-17.03.2017 г. Добрич бе домакин на младежка среща между представители на младежки парламент, младежки консултативни съвети, участници в МИКЦ и хора работещи за и с младежите от Русе, Силистра и Добрич. Младите хора се запознаха с младежка кампания за правата на човека онлайн и организираха съвместна дейност по случай 21 март – Ден за действие срещу расизъм и ксенофобия. В част от сесиите бе разиграна „Среща с кмета“ като възможност за сътрудничество между младежки неправителствени организации и местни власти. Североизточните младежки срещи се организират по проект BG06-102 „Младежки център Добрич – Вашето утре“, финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Приоритет на СУ „Димитър Талев“ е повишаване на гражданската активност на младежите, както и подпомагане на техните инициативи и кампании и осигуряването на възможност да участват в процеса на вземане на решения, свързани със самите тях.

Предприетите мерки за постигане на приоритета са:

- Разработени са теми по гражданско образование и запознати учениците в часа на класа;

- Участие на ученици в конференцията „Агресията и начини за справяне с нея“, иницирана от Фондация „Ръка за помощ“;

- Участие на ученици във фестивал под надслов „Свят без насилие“, организиран от Фондация „Ръка за помощ“ с подкрепата на Община град Добрич;

- Разработени бяха проекти по „Свят и личност“ с ученици от XII клас;

- Реализирано бе посещение в Областна управа във връзка с разработването на Европейски проекти;

- Отбелязан бе 9 май – Денят на Европа и Денят на ученическото самоуправление;

- Разработена бе програма и механизъм за противодействие на тормоза в училище.

- Включване в Международен проект: „MOVERE, DOCERE, DELECTARE through Reading“ /„Учение, радост, развитие чрез четене“/. Дейностите по проекта включват изкуство, драма, музика, танци, карнавал, доброволчество в училищните библиотеки, болници, домове за стари хора, реставрация на стари книги, нощно четене в библиотеката и съставяне на международен списък от книги, за да се обогатят знанията на учениците за културата на европейските партньори.

- Дейности по Международен проект „My Europe, my life, my future“ /„Моята Европа, моят живот, моето бъдеще“ 2016–2018./ Чрез работата по проекта учениците се запознават с културата и историята на всеки партньор през призмата на собствените си преживявания. Те научават елементи на танц, музика, спорт, кухня, културни навици и обичаи. Реализирането на задачите и всички дейности по проекта са ръководени от изявлението: „Каж ми и ще забравя, покажи ми и аз ще си спомня, нека да участвам и ще разбера“;

- Записване на Аудио сборник с 28 разказа на българския писател и журналист Димитър Талев.

Ученици от СУ „Димитър Талев“ взеха участие в Национална конференция по гражданско образование „Семейство – училище - общество“ и разработиха проект „Медиация на конфликта“.

В рамките на националната кампания „Заедно за Европа“ ученици от СУ „Любен Каравелов“ участваха в заключителната инициатива на Областен информационен център – Добрич. Ученици от XI клас взеха участие в „Североизточна младежка среща“, организирана от ОМЦ „Захари Стоянов“.

Урок по ЛЮБОРОДИЕ с Искрен Красимиров - инициатор на проекта "НЕзабравимата България" е друга инициатива с участието на каравеловци.

Ученици от IX и X клас представиха своите есета "С лице към съда" в деня на отворените врати, организиран от Административен съд – Добрич;

СУ „П. Р. Славейков“ участва в Програмата за училища - посланици на Европейския парламент. Основна цел на Програмата е да повиши осведомеността сред учащите относно европейската парламентарна демокрация, европейското гражданство и Европейския парламент като институция, която представлява гласовете на гражданите, и с която те могат да си взаимодействат, за да се включат активно в създаването на европейския дневен ред. Дейността в Програмата за училища - посланици на Европейския парламент дава възможност на учениците да опознаят задълбочено единството на Европа в практикуването на толерантност, взаимно уважение, готовност за взаимопомощ, както и творческото и цялостно взаимодействие между членовете на Европейския съюз.

Учениците от ПГАС участваха в различни общински изяви и инициативи, една от които е „Осинови паметник“ с цел повишаване на гражданската активност. Учениците участваха в Национално състезание „Млад фермер“, където демонстрираха придобитите практически знания и компетенции по растениевъдство, животновъдство, земеделска техника и умения за работа в екип.

Към ПГАС съществуват музейни сбирки, свързани със земеделската техника и земеделското образование в областта. Те са единствените в страната. Сградите, прилежащите територии и сбирките се поддържат от учениците и учителите в гимназията.

Разработени са теми по Гражданско образование, които запознават учениците с техните права и задължения при навършване на пълнолетие – правото на глас при национални и месни избори, права и задължения при сключване на различните видове трудови договори, трудови взаимоотношения, какво е Етичен кодекс, кой трябва да осигури Здравословни и безопасни условия на труд в едно предприятие, трудово-правно законодателство.

Община Добричка

Участие на младите хора при решаване на младежките проблеми-1 инициатива;
Избирателна активност на младите хора в национални, местни и европейски избори-80 %.

Община Генерал Тошево

Младите хора в нашата община имат изключително разностранни интереси и обичат в свободното си време да се срещат, да обменят информация и да споделят опит, да впрегнат усилия в организацията на значимо обществено събитие и да подкрепят обществено значими каузи като „Антиспин кампанията“, „Да изчистим България за един ден“, „Да бъдем толерантни“ др.

В Община Генерал Тошево има създаден и действащ Общински младежки съвет като младежко НПО, с излъчени представители на всички учебни заведения на територията на общината, които активно участват в обществения и социален живот. Всяка година по традиция на 8 май е Ден на младежкото самоуправление и учениците вземат местната власт в свои ръце. Провеждат се предварителни избори, с които те си

избират кмет, заместник – кметове, определят се директори на дирекции, началник отдели , сектори и звена, които един ден управляват и вземат решения от компетенциите на общинска администрация и дадените им правомощия. Това много помага на самите деца първо, да оценят и уважат тежестта на управленческите решения и обществения живот, а на самия ръководен екип пък, от друга страна, да погледне под друг ъгъл своята дейност и да почерпи нови и свежи идеи за развитие на града и общината.

По НП ежегодно се наемат на стаж в общинска администрация млади хора, като по този начин им се дава възможност освен да натрупат някакъв първоначален стаж и да вземат активно участие в гражданския живот на общината и в процеса на взимане на решения.

Община Каварна

Участие на младите хора при решаване на младежките проблеми – работа на групи и клубове в учебните заведения.

Избирателна активност на младите хора в национални, местни и европейски избори - не е налична информация.

Община Балчик

Участие на младите хора при решаване на младежките проблеми – активен общински ученически парламент – участие в два форума за Североизточен район, организирани от младежки център Добрич, активни ученически съвети в три общински училища.

Избирателна активност на младите хора в национални, местни и европейски избори – няма информация.

Приоритет VII. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

17. Професионална и социална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони.

РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – не се отнася до Община град Добрич.

Община Генерал Тошево

В малките населени места и селските райони младите хора имат свободен достъп до световните и социални мрежи чрез компютрите в читалищните библиотеки, получени по програма „Глобални библиотеки”. На територията на Община Генерал Тошево има 5 основни и две средни училища, където младите хора получават обща образователна, профилирана и професионална подготовка с оглед бъдещите им житейски планове. Съществуват и развиват дейност 24 читалища в различни населени места , като се дава поле на изява на всички млади хора. Младежи от всички училища от Община Генерал Тошево изпращат свои делегати в сформирания Общински младежки съвет, като по този начин се дава възможност на всички младежи да вземат участие при вземането на управленски решения и да участват активно в социалния живот на общината.

Община Тервел

По насърчителни мерки за заетост, национални програми и оперативни програми в структурите на бюджетна издръжка е осигурено обучение и заетост на 38 безработни лица до 29 години. В общинска администрация, кметства, детски градини и училища през 2017 г. работят повече от 25 специалисти със средно и висше образование.

Община Каварна

Професионална и социална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони – предоставяне на условия за професионална и социална реализация на младежите.

Община Балчик

Професионална и социална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони успешна реализация на младежи, завършили професионална подготовка в СУ „Христо Ботев“ Балчик и СУ „Христо Смирненски“ Оброчище, в специалностите свързани с развитие на туризма – производство на кулинарни изделия и напитки.

Приоритет VIII. Развитие на междукултурния и международния диалог

18. Активност и участие на младите хора в международните образователни програми;

19. Активност на младите хора по програма „Младежта в действие”.

Община Добрич

Община град Добрич работи непрекъснато за създаване на благоприятна среда за насърчаване на междукултурния диалог, чрез който се осъществяват размяна на мнения между индивиди или групи с различен етнически, културен, религиозен и езиков произход и наследство въз основа на взаимно разбиране и уважение, което днес кореспондира с идеите на модерното общество. Тя работи активно за насърчаване на културното многообразие като част от българската национална култура. Водена от този принцип, Община град Добрич:

- осигурява равен достъп до култура;
- съдейства за съхраняването, развитието и популяризирането на различните етнокултури;
- възпитава у децата и младите хора взаимно уважение, толерантност и зачитане правата на всеки човек.

Във връзка с насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите бяха осъществени различни образователни програми и проекти за публична изява на културата на различните етноси.

Важно място в това отношение заемат читалищата, Регионална библиотека „Дора Габе“, Регионален исторически музей – Добрич, Художествена галерия – Добрич. За хора в неравностойно социално положение, малцинствени етнически групи, лица със специални образователни потребности, хора с увреждания, целогодишната програма „Различията ни обединяват” на Регионална библиотека „Дора Габе“ дава възможност на много граждани, включително и младежи, за личностно и професионално развитие, за по-лесно интегриране в социума. Организирант се литературни четения, музикални срещи с беседи, презентации, изложби и др. Програмата съдейства за съхраняване и

развиване културната идентичност на младите хора от етническите малцинства, улеснява достъпа им до информация и засилва мотивацията на групите в неравностойно положение за включване в образователния процес и в обществения живот и за по-успешната трудова реализация.

През изминалата година отделите на РИМ – Добрич реализираха образователни програми с общ брой участници 1950, сред които и роми.

Галерията също работи активно за приобщаване на ученици от различни социални и етнически групи. Статистиката за посещаемост през 2017 г. сочи, че в интерактивната зала „Работилница за въображение” и залите на галерията през годината са минали общо 4013 ученици. Образователните програми на галерията са насочени към: получаване на нови познания за изобразителното изкуство, развиване на умения и желание отново да се посети галерията. За целта са изготвени подробни програми, включващи изложби и събития, свързани с историческото ни минало, културния календар и традиционните празници и обреди, както и занимания, свързани с постоянната експозиция и временните изложби.

През годината в ателиетата, организирани в галерията, са работили ученици от училищата в града с преобладаващ ромски етнос. Мотивиращи са изложбите, които се откриват в „Работилницата” с техни рисунки, както и публикациите във фейсбук.

Възможност за културно общуване и равен достъп до култура дават и останалите културни институти в града – ДТ „Йордан Йовков“, ДКТ „Дора Габе“, Български камерен оркестър, ПФА „Добруджа“, Духов оркестър.

През годината се подобриха възможностите за контакти чрез обмен на специалисти и участие на млади добрички творци, изпълнители, културни институти и любителски колективи в копродукции, фестивали, представления, спектакли и концерти в страната и чужбина.

Община град Добрич финансира 12 концертни турнета в чужбина на любителски и професионални състави. Така подпомага и насърчава мобилността на младите творци от Добрич.

Инициативи, мероприятия и събития, реализирани с младите хора на Община град Добрич през 2017 г. по приоритет Развитие на межкултурния и международния диалог

Насърчаването на межкултурния диалог между живеещите в ЕС млади хора в периода, в който те все още развиват своя светоглед и придобиват познания и умения за своето бъдеще е от особено значение в контекста на съвременната глобализация. Контактите и взаимодействието с култури, различни от собствените, стимулира любопитството и желанието на младите хора да се свързват със свои връстници от целия свят и допринася за изграждане на толерантност и взаимно уважение, които са предпоставка за межкултурен диалог, който поражда нови идеи и развива разбиране за обществото.

В СУ „П. Р. Славейков“ има богат библиотечен фонд с литература, както на български, така и на английски, руски и немски език. Този факт, заедно с наличието на модерна интернет читалня, допринася за удовлетворяване необходимостта на учениците от контакт с други езици, култури и традиции, както и стимулира любопитството и стремежа към преоткриване на света около тях.

Участието на училището в Програмата за училища - посланици на Европейския парламент е още една изключителна възможност за учениците да осъществят контакт със своите връстници от държавите членки на Европейския съюз.

Театралната трупа на училището, „Step by Step”, водена от нейния ръководител-ученик от дванадесети клас, за пореден път участва в Международния театрален фестивал “APLAUZE” в гр. Констанца, Румъния, където младежите и девойките имаха възможност да общуват със свои връстници от различни европейски държави. В рамките на фестивала те представиха свой мюзикъл и участваха в различни съвместни

проекти с учениците от други училища от Румъния, Сърбия, Украйна, Молдова, Турция.

През февруари и март се реализираха обмени на групи ученици по Проект „Здравословен начин на живот“ на ПГВМ „Проф. д-р Георги Павлов“ с участието на ученици от Англия, Полша, Румъния и Франция. Две групи по петима ученици се включиха в мобилности в Англия и Франция. При посещението си в английския колеж в гр. Кингс Лин те се включиха в няколко уъркшопа за приготвянето на здравословни ястия. Запознаха се с лечебните свойства на различни билки и видове пчелен мед. Във Франция участваха в многобройни практически ситуации за оказване на първа помощ, спортни дейности и приготвянето на здравословни ястия.

В периода 03-08.04.2017 г. по Проект „Преоткриване на конете“ четирима ученици участваха в работна среща в испанския град Тарагона. По време на работните сесии, учениците наблюдаваха класическа обездка и испанска езда, запознаха се с работата на конния зъболекар и прилагането на конна физиотерапия за лечение, оказване на първа помощ при падане от кон, възстановителни упражнения и използване на тайландски масаж на ездачите.

През юни 2017 г. приключи проектът „Математически лабиринт“ на СУ „Св.св. Кирил и Методий“ с партньори от Кипър, Гърция, Македония и Италия. 30 младежи участваха в математически лагер под надслов: „За всички, които мислят, че математиката е трудна, скучна и абстрактна“. Работният език на проекта бе английски и това даде възможност на участниците да приложат своите знания по езика. Училището участва и в още три проекта по Програма „Еразъм +“: „Обучение чрез анимация“, „Спортът не е само футбол“, „Популярни европейски игри в училище“.

СУ „Св. Климент Охридски“ спечели пореден проект по Програма „Еразъм+“, ключова дейност „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, сектор „Училищно образование“, озаглавен „Digital and media literacy for sustainable life learning“. Проектът ще се реализира до септември 2019 г., като целта е да покаже как положителното използване на технологии в класната стая ще модернизира учебния процес. Чрез проекта учениците подобряват комуникативните си умения, критично мислене, развиват креативността си, разширяват своите културни, социални и професионални нагласи. Партньори на СУ „Св. Климент Охридски“ са училища от Латвия, Франция, Турция, Италия и Румъния. Предвидени са пет мобилности, в три, от които ще участват ученици.

Училището продължава работата си и по проект „School Radio Waves“

От 22-27.10.2017 г. СУ „Димитър Талев“ бе домакин на международен проект „Моята Европа, моят живот, моето бъдеще“. Гостите от пет страни имаха възможност да се запознаят с традиционни песни, танци и музикални инструменти от различните държави партньори по проекта - Португалия, Хърватска, Полша, Гърция и Румъния.

Учениците от СУ „Димитър Талев“ отбелязаха Деня на Европа. За втора поредна година ученици, учители и родители от СУ „Димитър Талев“ отбелязаха Международния ден на единството - 25 октомври. Инициативата, известна още като Ден на оранжевата фланелка е свързана с желанието да се окаже подкрепа на борещите се срещу тормоза сред учащите се и да се превърне училището в привлекателно място за всеки ученик. В този ден голяма част от талевци носеха оранжеви тениски, шапки и ленти, за да демонстрират своята съпричастност към идеята. В инициативата се включиха ученици и учители от Португалия, Хърватска, Полша, Гърция и Румъния, които бяха гости на училището по проект „Моята Европа, моят живот, моето бъдеще“, както и деца и родители от ДГ №17 „Първи юни“. В Деня на единството талевци и гостите им използваха музиката като алтернатива за ненасилие. Ученици и учители изпълниха на различни езици популярни песни. Песента „Моя страна, моя България“, изпята от румънски ученици накара всички да се хванат за ръце като символ на общността, в която хората са различни, но се приемат, уважават и работят заедно.

В рамките на Програма „Еразъм+“, ключова дейност 2 – стратегически партньорства между училища СУ „Любен Каравелов“ работи по проект „Digital green“. Целта е да се стимулира интереса на учениците към мобилните технологии, да се формират знания за изработване на мобилни приложения и умения за тяхната практическа приложимост. Чрез проекта се цели насърчаване на иновативните търсения и повишаване на конкурентноспособността на младежите, които се обучават в профил „Технологичен – Информационни технологии“ с разширено изучаване на английски език“.

В ЕГ „Гео Милев“ се работи по международни образователни проекти по Програма „Еразъм +“. Провеждат се ученически обмени с Германия. Учениците имат възможност да получат немски и френски езикови дипломи и сертификати по английски език на Кеймбридж.

ФСГ „Васил Левски“ започна работа по нов проект по Програма „Еразъм +“, Ключова дейност 2 – проекти за „Стратегически партньорства за обмен на добри практики“, сектор „Училищно образование“. Главната цел на проекта е създаването на неформална основа за развитие на приобщаващо образование и критично мислене на учениците със средствата на трансдисциплинарния подход, фокусира се върху главните природни елементи – Земя, Вода, Въздух, Огън и Светлина. В периода 29.10-04.11.2017 г. в Ринкон де ла Виктория, Испания се проведе първата Международна партньорска среща на участниците от Румъния, Италия, Гърция, Македония, Литва, Турция, Испания и България. На срещата се представиха презентации на училищата, градовете и образователните системи на държавите партньори по проекта.

ПГ по ТС „М. В. Ломоносов“ реализира проект 2016-1-2016-1-BG01-KA102-023538 „Професионален опит чрез европейски стаж“ по Програма „Еразъм +“, с партньор Kairos Europe Ltd-Лондон . Проведен бе триседмичен мобилен стаж на 20 ученици от гимназията на възраст от 16 до 18 години в гр. Лондон, издадени са 20 броя сертификати EUROPASS.

Община Добричка

Активност и участие на младите хора в международните образователни програми-няма включени лица;

Активност на младите хора по програма „Младежта в действие“-няма включени лица.

Община Генерал Тошево

Младежите от Община Генерал Тошево са изключително толерантни и провеждат ежегодно кампании и мероприятия , посветени на тази кауза. Проучват възможности за връзки с младежи и техни организации от България и страни от ЕС чрез кандидатстване по мерките на програма „Младежта в действие“. Малка част от младите хора след завършване на някакъв етап от своето образование – средно или висше поемат по пътя на емигрантския живот в търсене на себеизява и реализация. Като цяло обаче младежите предпочитат трудова мобилност в рамките на родината.

Община Каварна

Активност и участие на младите хора в международните образователни програми – през 2017 г. младежи, подпомогнати от различни организации, участваха в инициативи на Община Каварна: концерти, изложби, пленери, спортни и културни мероприятия.

Активност на младите хора по програма „Младежта в действие” – през 2017 г. няма дейности в Община Каварна по програмата.

Община Балчик

Активност и участие на младите хора в международните образователни програми - няма информация.

Активност на младите хора по програма „Младежта в действие” – няма участие.

Приоритет IX. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

20. Правонарушения, извършени от млади хора;

21. Пътнотранспортни произшествия с участие на млади хора.

Община Добрич

• Правонарушения, извършени от млади хора

През 2017 г. на територията на Първо РУ – Добрич 26 непълнолетни лица /14–17 години/ са извършили 20 престъпления, а 289 пълнолетни лица на възраст 18–30 години – 243 престъпления.

През 2017г. с участието на ИДПС при Първо РУ – Добрич са осъществени следните превантивни мероприятия:

– Работа по Националната програма „Работа на полицията в училищата”- в шест училища. Засегнати са теми, свързани с превенция на престъпността, както и разясняване прилагането на мярка „Полицейска закрила на дете“;

– Ежемесечни обходи на сборищата на контингента в обслужваните райони;

– Участие в заседания на МКБППМН град Добрич;

– Участие на ИДПС в разглеждани възпитателни дела на МКБППМН.

Провеждане на беседи с участниците – деца, родители, представители на училищата;

- Периодични срещи с ръководствата на училища и социални институции, както и със служители на частни охранителни фирми, с назначените охранители в училищата с цел стриктен контрол на пропусквателния режим, наблюдение на лица с рисково поведение и своевременно сигнализиране за такива;

– Провеждане на ежемесечни срещи с обществените възпитатели към МКБППМН, които работят с деца с мярка „възпитателен надзор“;

- ИДПС, обществени възпитатели, деца с мярка „Възпитателен надзор“ се включиха в почистването на гр. Добрич;

- ИДПС се включиха в Общинска кампания „Бъди здрав!“ при провеждането на спортни прояви;

- Участие на ИДПС в превантивна програма в две училища – организиране на дискусии и разискване на казуси, свързани с актуални теми: „Кибертормоз“, „Трафик на хора“, „Агресия и насилие“;

- Участие на ИДПС в изготвянето на „Пътеводител в помощ на децата и техните семейства“;

- Участие на ИДПС в провеждане на спортна проява под надслов „Спортът е по-добър начин да пораснем“, организирана на 29.05.2017 г. с участието на 60 ученици от три училища;

- Своевременно издирване съвместно със служителите от линия „Издирване“ на лица напуснали домовете си и специализирани заведения;

- Своевременно уведомяване на Отдел „Закрила на детето“ при случаи, касаещи деца в риск. Участие на ИДПС в мултидисциплинарни екипи, работещи с деца в риск;
- Участие на ИДПС в отбелязването на деня, посветен на ненасилието и агресията – „Ден на розовата фланелка“.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган за разглеждане на противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни и престъпления, извършени от непълнолетни, освободени от наказателна отговорност по чл. 61 от НК. Това се осъществява чрез определените в ЗБППМН възпитателни дела.

През 2017 г. има постъпили 60 преписки до МКБППМН, от които 55 са образувани и разгледани с 77 участника, от които 25 момичета и 52 момчета. В зависимост от възрастта си, както следва: 24 малолетни и 53 непълнолетни.

Възпитателните дела са образувани по преписки на: Добричка районна прокуратура – 9, РП - София – 2, РП- Габрово -1, РП – Каварна – 1, РП- Балчик -1, Първо РУ на МВР гр. Добрич – 35, Сектор „Пътна полиция” – ОД на МВР-2, Община град Добрич -1, Община Тервел – 1, Отдел „Закрила на детето” при Дирекция „Социално подпомагане” – 1 и ОУ „Хан Аспарух”- 1.

Извършените противообществени прояви се изразяват в: кражби, физически и психически тормоз, хулигански прояви и повреда на чуждо имущество, скитничество и бягство, употреба на наркотични вещества и алкохол и управление на МПС без свидетелство за самоуправление. Наблюдава се тенденция за увеличаване на случаите на кражби, бягства, психически и физически тормоз и управление на МПС без свидетелство за правоспособност.

В гр. Добрич през 2017 г. няма регистрирани малолетни и непълнолетни, извършващи противообществени прояви и насилие, мотивирано от расова или етническа омраза, както и криминални деяния, извършени от футболни агитки.

През годината няма образувани и разгледани възпитателни дела за посегателства и увреждане на съоръжения от жп-транспорта и влаковите композиции. До комисията не са постъпвали сигнали от служители на транспортна полиция.

На 69 участници във възпитателните дела, наложените възпитателни мерки са оказали възпиращо действие и не са извършили нови противообществени прояви.

Най – често налаганите от Комисията възпитателни мерки през годината са:

- чл.13, ал.1, т.3 от ЗБППМН – „Участие в психологически консултации, обучения и програми за преодоляване на отклоненията в поведението”.
- чл.13, ал.1, т.4 от ЗБППМН – „Поставяне под възпитателен надзор на родителите или лицата, които ги заместват, със задължение за полагане на засилени грижи”.
- чл.13, ал.1, т.5 от ЗБППМН- „Поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател”.

Успехът на посочените мерки се обяснява с индивидуалната работа, извършена с децата и засиления родителски контрол .

Всички наложени възпитателни мерки се контролират от МКБППМН. Целта на възпитателните дела е децата и техните родители да осъзнаят същността на извършеното деяние и да настъпят положителни промени в поведението на детето.

Не се наблюдава драстично увеличаване на възпитателните дела, като до момента не са регистрирани тежки криминални деяния.

Голяма част от проявите са извършени в свободното време, което е неконтролирано от родителите, както и липса, желание и мотивация за участие в извънкласни и извънучебни форми. Ниският социален статус на семействата, трудовата неангажираност на част от родителите, отсъствието им от дома и страната, също са причина за формирането на девиантното поведение у децата.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните съвместно с Детска педагогическа стая /ДПС/ и органите на образованието организира и координира социално-превантивната дейност на територията на Общината, разработва програми за ограничаване действието на криминогенните фактори, работи съвместно с органите, имащи отношение към закрилата и защитата на малолетни и непълнолетни.

Организирането и координирането на социално-превантивната дейност, предотвратяването и ограничаването на действието на криминогенните фактори са основни функции и задачи на МКБППМН, регламентирани в ЗБППМН.

През 2017 г. МКБППМН организира и проведе различни дейности и мероприятия, свързани със свободното време на малолетните и непълнолетните, както и дейности по изпълнение на национални и общински планове и програми.

Във връзка с Международния ден за борба със злоупотребата и трафика на наркотици /26.06.2017 г./, бе открита изложба „Деца, изкуство и спорт срещу дрогата” в ОМЦ „Захари Стоянов”. В инициативата взеха участие 46 деца на възраст от 8-18 години от ОУ „Стефан Караджа”, СУ „Димитър Талев”, СУ „Св. Климент Охридски”, ЕГ „Гео Милев”, както и от Центровете за обществена подкрепа -1 и 2 в гр. Добрич и ЦНСТДМБУ. От всички рисунки, 20 творби бяха изложени в експозицията. За трета поредна година инициативата се реализира в партньорство с ПИЦНВ и Програма „Синди”.

Проведен бе и волейболен турнир с участници от Центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждане. Целта на инициативата бе да се даде алтернатива за правилното психическо и физическо развитие на подрастващите и да се изтъкнат предимствата на спорта пред пагубното влияние на наркотиците.

През годините намалява броя на образуванияте и разгледани от МКБППМН при Община град Добрич възпитателни дела, за употреба и разпространение на наркотични вещества. В тази връзка се организират консултации, беседи, информационни кампании за намаляване риска от употребата на опиати, разясняване на наказателната отговорност в случаите на притежание и разпространение на наркотици, ролята и грижите на родителите за предпазване на децата им от рисково поведение.

МКБППМН организира и „Лятно училище за тийнейджъри”, с цел да бъде продължен възпитателния надзор и да ангажира свободното им време. В лятното училище се включиха малолетни и непълнолетни по преценка на обществените възпитатели, както и доброволно заявили участие.

За поредна година МКБППМН организира лагер – семинар с Клуб „Деца-обучители по превенция на противообществените прояви”. В него се включиха 12 ученици от различни добрички училища на възраст 13-17 г. по превенция на употребата на наркотични вещества, които да предадат придобитите знания сред своите връстници. Те се обучиха на принципа „Връстници обучават връстници”. Учениците се запознаха с темите: „Психологическа характеристика на извършителя на противообществените прояви“, „Институции, работещи по закрила на децата“, „Закон за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и последствията при извършване на противообществени прояви“.

През последните години не се наблюдават драстично увеличение на противообществени прояви и престъпления, не се наблюдава групово извършване на противообществени прояви, няма тежки противообществени прояви /изнасилване, блудство, грабеж/. Извършват се противообществените прояви поради лекомислие, неосъзнаване същността на извършеното и липса на самоконтрол. Комисията насочва работата си по посока подкрепа и помощ на родителите, което рефлектира и върху възпитанието на подрастващите

Превантивната дейност, която осъществява комисията съвместно с инспекторите от Детска педагогическа стая се изразява в организирането и провеждането на индивидуални и групови консултации с ученици и родители, информационни кампании

по превенция употребата на наркотични вещества, асоциално поведение, трафик на хора, посещения в училища, обмен на информация между институциите, свързани с подкрепа на подрастващите.

В периода 20-24.03.2017 г. в СУ „П. Р. Славейков“ се проведе Седмица на търпението. В началото на всеки учебен ден учениците бяха информирани за необходимостта от разбирателство, търпение, умение да се изслушва и уважава мнението на другите. В часовете на класа са проведени дискусии за значението на търпението като добродетел и качество на разумния човек. Изложба от рисунки на тема: „Търпението или последствията от липсата на търпение“, изработени в часовете по изобразително изкуство, анкета за най-търпелив ученик и учител са част от проведените инициативи. На специална стена на търпението учители и ученици оставиха своите послания за търпението.

На 16-17.06.2017 г. Фондация „Ръка за помощ“ с подкрепата на Община град Добрич организира Фестивал под надслов „Свят без насилие“. Фестивалът се осъществи по проект „Свят без насилие“, който се изпълнява с подкрепата на Фондация „Работилница за граждански инициативи“ по програма „Дъга“ 2015-2017 с финансовата подкрепа на Фондация „Велукс“. Ученици от СУ „Димитър Талев“ и СУ „Св. Климент Охридски“ се включиха активно в инициативата.

На 16.11.2017 г. учениците от XI клас на СУ „Димитър Талев“ проведоха среща с известен добрички юрист, който ги запозна с проблема за агресията и наказателната отговорност, която всеки носи със своето действие или бездействие. Учениците получиха знания относно ефектите на тормоза и агресията върху формирането на личността, както и за дълготрайните последствия от negliжирането на проблема в семейството, училището, обществото. През погледа на юриста учениците видяха сериозността на постъпки, които изглеждат безобидни, на същевременно са в нарушение на закона.

През м. март и м. април съдии от Административен съд – Добрич изнесоха лекции на ученици от СУ „Климент Охридски“ гр. Добрич по следните теми:

- „Правата ни като граждани на Европейския съюз. Как може да защитим правата си чрез съдебните институции? Видове съдебни услуги. Достъп до правосъдие. Как да се предпазим да не станем жертва на престъпления? Детско правосъдие. Непълнолетните лица и правосъдието - жертви и извършители на престъпление“;

- „Конституция на Република България. Преглед на основните права и задължения по Конституцията. Съдебна власт.“

Представянето на темите е в изпълнение на Образователна програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие, отворени съдилища и прокуратури“ и Споразумението за сътрудничество между Висшия съдебен съвет и Министерство на образованието и науката.

От м. ноември 2017 г. партньори на Окръжен съд – Добрич са две училища – СУ „Димитър Талев“ и СУ „П. Р. Славейков“.

В ПГАС се провеждат беседи и лекции, свързани с наболели проблеми: „Трафик на хора“, „Наркозависимост“, „Тормоз, насилие и агресия сред младите хора“. Заложени са специални теми в Часа на класа за търпението, толерантността, насилието и тормоза, както и запознаване с Механизма за противодействие на тормоза.

• **Пътнотранспортни произшествия с участие на млади хора**

За периода 01.01-21.12.2017 г. на територията на Община град Добрич са настъпили 59 тежки ПТП с 2 убити и 76 ранени граждани. От тях с участието на млади хора от 15 до 24 години са настъпили 23 тежки ПТП с 43 ранени граждани. Основната причина за настъпилите тежки ПТП сред младите хора са отнемането на предимство на ППС в следствие на което са настъпили 10 тежки ПТП с 14 ранени граждани и

несъобразената скорост с пътните условия в следствие на която са настъпили 5 тежки ПТП с 8 ранени.

Проведени са 20 беседи с ученици и 6 беседи с абитуриенти от училищата в Община град Добрич по безопасност на движението /БД/.

Активно се използваха и възможностите на средствата за масово осведомяване за информиране на обществеността и участниците в движението за състоянието на пътната обстановка, както и за излъчване на практически препоръки за избягване на рискови ситуации и недопускане на ПТП. През годината е подготвен и подаден следният брой информации: по БД – 60, по радиото – 48, по телевизията – 3, по пресата – 3; оказано е съдействие на медиите за публикуване на материали по БД – 3, и са проведени брифинги с местните медии – 3 бр.

През отчетния период с цел респектиране на участниците в движението служители от сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР – Добрич взеха участие и в провеждането на традиционните акции на полицията:

– „Ваканция! Да опазим живота на децата на пътя!“ – за периода 01.06 - 31.08.2017 г.;

– „Децата тръгват на училище! Да ги пазим на пътя!“ – за периода 01.09 - 31.10.2017 г.;

– „Зима“ – за периода 01.11 - 30.11.2017 г.

През годината се проведеха и следните акции по линия на TISPOL – европейската мрежа на службите на Пътна полиция:

– „Контрол над товарните автомобили и автобуси“ – 3 бр.;

– „Колани“ – 2 бр.;

– „Скорост“ – 2 бр.;

– „Алкохол и упойващи вещества“ – 2 бр.

През отчетния период се организираха и проведеха съвместни проверки с РД „Автомобилна администрация“ – Добрич за контрол върху МПС, извършващи нерегламентиран автобусен и таксиметров превоз на пътници на територията на Община Добрич.

Беше създадена организация за отбелязване на обявения с резолюция на Асамблеята на ООН от 2005 г. Световен ден за възпоменание на жертвите от пътнотранспортни произшествия – 20 ноември. В инициативата се включиха ученици от СУ „Димитър Талев“, които отбелязаха и 21 септември – Европейски ден без загинали на пътя.

Община Добричка

Правонарушения, извършени от млади хора-няма информация.

Пътнотранспортни произшествия с участие на млади хора-няма информация.

Община Генерал Тошево

Периодично Детска педагогическа стая и МКБПМН организират информационни и разяснителни кампании относно превенция на различни прояви на младите хора, рисково поведение и престъпност сред младежите. Като цяло нисък процент от младежите са определени като млади хора с рисково и девиантно поведение. Общински младежки съвет ежегодно изготвя презентации на злободневни теми и ги представя и обсъжда със своите връстници в училищата на територията на нашата община.

През 2017 година има регистрирани 7 престъпления, извършени от 9 деца и бяха проведени 5 възпитателни дела с наложени мерки по Закона за борба срещу

противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 6 деца и 5 родители. На територията на общината има регистрирани 2 ПТП с участие на млади хора.

Община Тервел

В МКБППМН са регистрирани 31 непълнолетни нарушители.

През 2017 г. 7 младежи до 18 г. са заловени от КАТ да шофират без документ за правоспособност и 5 без документ за самоличност.

Община Крушари

Младежка престъпност

На територията на община Крушари рисковото и девиантно поведение на младото поколение се контролира от Инспектор детска педагогическа стая при РУП гр. Добрич, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Взаимодействието между отделните институции и специалистите, който работят в тях е насочено към осъществяването на: корекционно-възпитателна работа и професионална подкрепа на деца и юноши с девиантно поведение, както и техните семейства; професионална подкрепа на агресивни деца, деца с асоциално поведение, деца в риск и други насочени от отдел „Закрила на детето” – гр. Добрич, училищни ръководства и училищни комисии; превантивна дейност – чрез организиране на различни конкурси, изложби, обучения и др.

През 2017 г. на територията на община Крушари са регистрирани 2 дела за противообществени прояви на младежи.

Община Балчик

Правонарушения, извършени от млади хора - 9 дела са разгледани в МКБППМН. Пътнотранспортни произшествия с участие на млади хора – няма информация.

Аналитичната справка е изготвена на базата на информацията, получена от 8 общини – община Добрич, община Добричка, община Генерал Тошево, община Тервел, община Крушари, община Шабла, община Каварна и община Балчик.